

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ"

ΤΕΥΧΟΣ 6, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009

Καλό Φθινόπωρο

ΤΟ ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Η διαδρομή από το όραμα στην υλοποίηση

σελ. 20

ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΟΥ ΤΑΪΓΕΤΟΥ

Μια προσπάθεια ανάδειξης του φυσικού μας πλούτου

σελ. 4-5

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟΝ ΑΪ-ΜΑΜΑ

Στα χνάρια του παλιού πανηγυριού

σελ. 24

Σημείωμα του Εκδότη

Ξεκίνησα να γράφω αυτό το σημείωμα στο Kings Lynn (Κινγκς Λιν), ένα ιστορικό αλατοχώρι της ανατολικής Αγγλίας, δίπλα στο ποτάμι, το οποίο από το 13^ο αιώνα μετατράπηκε σε ένα μικρό εμπορικό κέντρο. Το μικρό ιστορικό κέντρο διατηρείται πανέμορφο με το μεγαλύτερο κεντρικό καθεδρικό ναό. Εξάλλου από το 1101 ο επίσκοπος Losigna του Norwich (Νόριτς), στου οποίου την αρμοδιότητα υπαγόταν το χωριό αναγνώρισε ότι αυτό το κομμάτι γης μπορεί να βγάξει χρήματα— προφανώς τέτοια αντιμετώπιση ταιριάζει στον προτεσταντισμό, που υποστήριξε την ανάπτυξη σε όλη τη βόρεια Ευρώπη, αλλά βέβαια δε θυμίζει τίποτα σε μας τους απογόνους των ραγιαδών. Τα πέτρινα σοκάκια, τα πανέμορφα ιστορικά χαμηλά σπίτια με τις πεντακάθαρους αυλές, το μαγαζάκι για

έναν καφέ, μερικά τουριστικά και τοπικά προϊόντα, βότανα, προϊόντα οικοτεχνίας κ.λ.π. Και γύρω η νέα κωμόπολη σε αρμονία με το παλιό. Και στην άκρη – ώ του θαύματος – το βιομηχανικό πάρκο, με όλες τις υποδομές, και μέχρι βιομηχανία συνθετικών χρωστικών τροφίμων, δηλαδή χημική βιομηχανία! Έτσι εξηγείται η ποιότητα των οικημάτων, των δρόμων, των ιστορικών κτηρίων και φυσικά της ζωής. Εδώ υπάρχουν χρήματα για να διατεθούν για ό,τι θεωρείται ποιότητα ζωής και αυτά τα έσοδα των δημοτικών και κοινωνικών αρχών προέρχονται από τις επιχειρήσεις και τη βιοτεχνία/βιομηχανία.

Και αυτό δεν αποτελεί καμιά εξαίρεση. Η βορειοανατολική ακτή της Αγγλίας υποδέχεται κάθε χρόνο δύο εκατομμύρια τουρίστες και ταυτόχρονα έχει μια εξαιρετική κτηνοτροφία, αγελάδες και πρόβατα, που βόσκουν σε κοινή θέα παντού παραπέμποντας ίσως σε ό,τι θα μπορούσε να φανταστεί κανείς για τον παράδεισο. Και οπωσδήποτε κατά διαστήμα-

τα μικρά βιομηχανικά πάρκα με τυροκομεία αλλά και μεγαλύτερες εγκαταστάσεις. Όλα στη θέση τους.

Έτσι έχει οικοδομηθεί όχι μόνο η βόρεια Ευρώπη αλλά και αρκετές περιοχές των μεσογειακών γειτόνων μας.

Και εμείς εδώ, και αναφερόμαι σε όλη την περιοχή του Δήμου Πελλάνας, δεν ξέρουμε τι είμαστε. Είμαστε αγροτική περιοχή, τι παράγουμε; Τι πουλάμε; Είμαστε κτηνοτρόφοι; Ίσως, –κάποιοι κάτι κάνουν! Είμαστε τουριστική περιοχή. Μάλλον αστείο! Έχουμε αρχαιολογικό χώρο; χορταριάζει. Και για τη Μισσοπορίτσια, αν δε μαζέψουμε χρήματα οι ίδιοι, δεν πρόκειται να αποκατασταθεί, διότι η Δήμος μας δεν έχει άλλα έσοδα παρά την ελάχιστη κρατική επιχορήγηση για τις βασικές του λειτουργίες. Και βέβαια μακριά από εμάς η ανάπτυξη, μην ακούσουμε για εγκαταστάσεις, για βιομηχανική μονάδα, τίποτα. Αλλά εγκατάσταση είναι και η τυποποίηση της ρίγανης σε ματσάκια με μια ευρύτερη έννοια. Διότι τη βιομηχανία την έχουμε συνδυάσει με μαύρα

φουγάρα.

Όμως το Καστόρι, γεμίζει νέο κόσμο, οι νέοι άνδρες παντρεύονται και φέρνουν όμορφα κορίτσια, γεννιούνται παιδιά, επιστρέφουν νέα ζευγάρια.

Ας σκεφτούμε, λοιπόν, τι θέλουμε το Καστόρι και την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Πελλάνας, τι ανάπτυξη θέλουμε, τι ποιότητα ζωής θέλουμε. Ο παραευρώτιος δρόμος φτιάχνεται.

Μια τέτοια συζήτηση προκαλούμε να ξεκινήσει και ήδη με χαρά δημοσιεύουμε το άρθρο του καθηγητή του ΕΜΠ Νίκου Ανδριανόπουλου.

Θα κλείσω όμως χαρούμενα, γιατί φέτος το καλοκαίρι είχαμε πολλή χαρά, γάμους και βαφτίσια, όπως θα δείτε στη σχετική στήλη. Αλλά ως μου επιτραπεί εδώ να αναφερθώ στη χαρά της Γενικής Γραμματέα μας Βαρβάρας Κεμερίδου που πάντρεψε την πρώτη κόρη της Ευγενία. Να ζήσουν.

Πάντα τέτοια!
Καλό Φθινόπωρο.

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
<http://kastori.gr>, <http://polydefkis.gr>
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή

Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακάζη,
Γαρυφαλιά Ρουμειλιώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης

Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κων/νος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Συμυριού
Οικονομικά: Κων/νος Καλκανδής, Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γιώργος Κουρεμπής,
Γ. Λαγανάς, Θ. Ανδριανός
Χορηγίες: Καίτη Συμυριού
Ρεπορτάζ: Γιώργος Κουρεμπής
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές

Καστόρι – Βόρειοι Δήμοι: Δημητράκης Κραμποβίτης, Θεόδωρος Αλαφogiαννης, Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης Δημητρακόπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΠΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas
Συνδρομή: Εσωτερικό 15 ΕΥΡΩ
Εξωτερικό 20 ΕΥΡΩ

Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ 112-002101-399452 στην ALPHA BANK

Καστανιώτικα

Όσοι βρεθήκαμε φέτος το καλοκαίρι στο χωριό, εκεί μετά τις 12 μ.μ. περνώντας για ένα ποτό από το εκκεντρικό πόστο του πατριώτη μας Β. Παρασκευόπουλου (Μπιλ) το διάσημο στην περιοχή μας Bill House, μας περίμενε μια έκπληξη. Ο Μπιλ είχε κέφια έπαιρνε το μικρόφωνο και το σώου άρχιζε, ένα πλούσιο ρεπερτόριο από τραγούδια όλων των ειδών (μόνο όπερα και δημοτικό δεν ακούσαμε). Ο Μπιλ με απaráμιλλο πάθος ερμήνευε τα τραγούδια μέσα σε ένα πανδαιμόνιο από τις επευφημίες του κοινού του. Μόνο που πρέπει να προσέξει το κάπνισμα (ήταν πάντα με ένα τσιγάρο), γιατί θα ψάχνει για φωνή σε λίγο.

Ο Καστανιώτης από το τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας άρχισε να στέλνει γράμα-

ματα στην εξουσία. Μικρά κείμενα, που θα συνοδεύονται πάντα από την σχετική φωτογραφία, θα απευθύνονται πάντα στην εξουσία, Κρατικές Αρχές, Δήμο κ.λπ., φυσικά η μικρή αυτή στήλη είναι ανοικτή σε υποδείξεις, κριτική κ.λπ.

Για άλλη μια φορά οι Καστανιώτες ανέβηκαν στις 29 Αυγούστου στον Αγιάνη. Ο Καστανιώτης και φέτος σάς έχει τον αριθμό των προσκυνητών. Ήταν 141 και οι άρτοι πέντε. Αρκετοί πήγαν από το βράδυ όπως η παρέα του Παντελή Λαμπράκη (πάνω από είκοσι άτομα). Οι πρώτοι που κατέφθασαν φέτος το πρωί πριν την Ανατολή, ήταν για άλλη μια φορά ο Πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου Θ. Δημητρακόπουλος με τον Ν. Λαγανά και φέτος για πρώ-

τη φορά η Πρόεδρος του Συλλόγου μας Ευγ. Λαμπή. Ο Τζακ -ένας είναι ο Τζακ-και ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου μας Κ. Καλκανδής. Φέτος δηλαδή ήταν η χρονιά των Προέδρων.

Άντε και του χρόνου.

Οι απαντήσεις στα προηγούμενα Καστανιώτικα είναι α) ο μεγάλος ηθοποιός είναι ο Παντόπουλος, β) ο συγγραφέας είναι ο Σπήλιος Πασαγιάννης, που έζησε τα παιδικά του χρόνια στο χωριό μας, όπου ο πατέρας του ήταν συμβολαιογράφος.

Τέλος «έφυγε» τον Αύγουστο ο Θανάσης Λιακόπουλος. Ας είναι ελαφρό το χώμα της Αττικής Γής, που τον σκεπάζει.

Γεια σας πατριώτες

Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Οι δράσεις του τριμήνου

- Καθαρίστηκε το ρέμα μεταξύ Καστριού και Νέας Λιβεράς στο δρόμο για το Μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής. Μετά από έγκριση του Δήμου, ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ, και με την οικονομική στήριξη μελών του που ζουν εκεί ανάλαβε να αναθέσει το έργο του καθαρισμού.

- Έγιναν τα εγκαίνια του γραφείου του «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ» τον Αύγουστο. Δείτε το σχετικό ρεπορτάζ.

- Όσον αφορά στην ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο, μετά την παραλαβή του έργου της διαδικτυακής πύλης, ο Δήμαρχος κ. Δ. Γομάτος

υποσχέθηκε ότι ο Δήμος θα υποστηρίξει επέκταση για χρήση από όλους τους δημότες.

Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΡΙΜΗΝΟ

- Ολοκλήρωση της επισκευής του γεφυριού στο ποτάμι, εκεί που καταλήγει το μονοπάτι του Καράμαλη.

- Οργάνωση επίσκεψης στο Μουσείο της Ακρόπολης την 1^η Νοεμβρίου 2009 σε συνεργασία με τον εμποροεπαγγελματικό σύλλογο. Εάν υπάρχει ζήτηση από τα μέλη και τους φίλους μας στην Αθήνα, θα οργανωθεί και άλλη επίσκε-

ψη εντός του έτους.

- Οργάνωση μαθημάτων παραδοσιακών χορών στο Καστόρειο για όλες τις ηλικίες (δείτε την ανακοίνωση).

- Οργάνωση μαθημάτων καλλιτεχνικής δημιουργίας στους μαθητές του Δημοτικού και Νηπιαγωγείου Καστορείου, από την κ. Βάσω Αντωνάκη, σε συνεργασία με το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων.

- Υποβολή πρότασης στο ίδρυμα Κωστόπουλου για χορηγία ώστε να αποκατασταθεί το εναπομείναν πέτρινο καλντερίμι του χωριού μεταξύ οικιών Λάμπου, Καλλιάνη και Ανδριανοπούλου.

Χοροί και τραγούδια απ' την παράδοση της περιοχής μας

Μετά από απόφαση του συλλόγου μας, σας ανακοινώνουμε ότι αρχίζουν την Τρίτη 3 Νοεμβρίου, μαθήματα ελληνικού παραδοσιακού χορού. Τα μαθήματα θα παραδίδονται στην αίθουσα "Σπυρόπουλου" και μπορούν να τα παρακολουθήσουν παιδιά της περιοχής μας, κάθε ηλικίας.

Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στα μαθήματα δεν υπάρχουν. Δεκτοί θα γίνουν όλοι οι μικροί αλλά και οι μεγάλοι μαθητές, φτάνει να τους ενθουσιάζει ο ελληνικός παραδοσιακός χορός και να τους ενδιαφέρει το παραδοσιακό τραγούδι της περιοχής μας.

Με την πίστη ότι θα ανταποκριθείτε σε αυτή μας την προσπάθεια, σας περιμένουμε, αρχικά στη συζήτηση της 28ης του Οκτώβρη, αλλά και στα μαθήματα που θα ακολουθήσουν. Η χαρά μας θα είναι μεγάλη, αν η προσπάθειά μας αυτή, αγκαλιαστεί από τους μαθητές, αλλά και τη νεολαία της περιοχής μας.

Η μηνιαία συνδρομή ανέρχεται στο ποσόν των δέκα (10) ΕΥΡΩ.

Η 2^η Απολογιστική Συνέλευση του "Πολυδέυκη"

Έγινε η 2^η Απολογιστική Συνέλευση στις 14 Αυγούστου 2009, με Προεδρείο τους: Ηλία Γρηγοράκη και Νικολέτα Αποστολάκου. Η συμμετοχή των μελών ήταν μικρή αλλά όσοι συμμετείχαν κατέθεσαν προτάσεις και απόψεις, έγινε εποικοδομητική συζήτηση και αποφασίσθηκαν τα παρακάτω:

- Επικέντρωση σε πολιτιστικά θέματα και στήριξη του περιοδικού ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ το οποίο να διευρύνει τη θεματολο-

γία του σε τοπικά προβλήματα. Να γίνουν παρεμβάσεις προς το Δήμο για τη υλοποίηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων, όπως χορευτικό, ζωγραφική κ.λπ. (Αθ. Δημητρακόπουλος).

- Παρεμβάσεις για την καθαριότητα στο χωριό, θέματα ηχορρύπανσης κυρίως από τα μηχανάρια και προστασίας του χαρακτήρα της πλατείας και της αγοράς. Να γίνουν παρεμβάσεις σχετικά με την ορθολογική κα-

τανομή των κάδων σκουπιδιών και ανακύκλωσης (Ντ. Διπλάρη)

- Να εμπλουτισθεί το περιοδικό, εφόσον υπάρχουν οι σχετικές ανταποκρίσεις με αθλητικά θέματα (Γ. Αρφάνης).

- Για την ανάπτυξη τοπικών θεμάτων πρέπει να υπάρχει επικοινωνία με τους κατοίκους του Καστορείου (Ε. Βλαχογιάννη).

- Να γίνουν παρεμβάσεις σχετικά με την καθαριότητα και τον ηλεκτροφωτισμό όλων των δρό-

μων του Καστορείου (Γιώτα Βλαχογιάννη).

- Να προγραμματίζεται έγκαιρα η έκδοση του ημερολογίου τον Αύγουστο κάθε χρόνου (Β. Κεμερίδου).

- Τα υλικά ζωγραφικής που περίσσεψαν από το καλλιτεχνικό εργαστήριο του πανηγυριού να δωρισθούν στο νηπιαγωγείο (Ε. Λαμπή).

- Πρέπει να γίνονται δράσεις ώστε να συσπειρωθούν τα μέλη του συλλόγου (Κ. Αγγελοπούλου).

Στα μονοπάτια του Ταΰγετου

Εδώ και ένα χρόνο περίπου ξεκίνησε μια προσπάθεια στον Β.Α. Ταΰγετο, με ήπια παρέμβαση, στα πλαίσια της γνωριμίας, ανάδειξης αλλά και προστασίας του φυσικού πλούτου. Ο σεβασμός, η ιστορικότητα και η αισθητική για τη φύση, ήταν οι οδηγοί μας για να δημιουργήσουμε ένα δίκτυο διαδρομών 70 περίπου χλμ. Μονοπάτια τα οποία ήταν οι παλιοί δρόμοι επικοινωνίας και συνδέουν κορυφές, χωριά, φαράγγια, ιστορικά και θρησκευτικά κτίσματα. Σ' αυτό το έργο συνεργάστηκαν τοπικοί Σύλλογοι της περιοχής,, προσφέροντας τόσο εθελοντική εργασία, όσο και οικονομικά.

Θέλοντας το έργο αυτό να γίνει πιο ολοκληρωμένο, αλλά και ασφαλές για όσους κάνουν χρήση, προχωρούμε στα εξής:

1) Μόνιμη σηματοδότηση (σήματα αλουμινίου 15X15 εκ) κατά μήκος των μονοπατιών, με κάθε μονοπάτι να έχει το δικό του χρώμα και σχήμα.

2) Στις διασταυρώσεις μονοπατιών καλαίσθητες ξύλινες εγχάρακτες ταμπέλες με πληροφορίες για κάθε κατεύθυνση.

3) Στις εισόδους των μονοπατιών στα χωριά, ξύλινες κατασκευές με λεπτομερή χάρτη με όλα τα μονοπάτια.

4) Έντυπο υλικό με τον χάρτη και πληροφορίες για το έργο.

5) Προσκλήσεις σε Ορειβατικούς και πεζοπορικούς Συλλόγους της Ελλάδας για επίσκεψη συνδέοντας στα προγράμματά τους τόσο τη φύση όσο και τους ιστορικούς θησαυρούς μας.

6) Αρθρογραφία για την περιοχή μας σε διάφορα τοπικά αλλά και πανελλαδικά έντυπα.

7) Έχει γίνει και συνεχίζει να γίνεται καταγραφή του φυτικού πλούτου, που υπάρχει και μάλιστα έχουμε βρει και σπάνια ενδημικά φυτά, τα οποία

α χρήζουν ανάδειξης, αλλά και προστασίας.

8) Στο μονοπάτι, φαράγγι των Μύλων (Καστόρι –Γεωργίτσι) θα τοποθετήσουμε μικρές ξύλινες ταμπέλες με τα ονόματα των απαντώντων εκεί φυτών.

9) Στη σκέψη μας, για το μέλλον βρίσκεται και η ιδέα καθιέρωσης αγώνων ορεινού τρεξίματος ή και ποδηλατικών και μάλιστα με το όνομα ΔΙΟΣΚΟΥΡΕΙΑ, με τερματισμό στην Αρχαία Πελλάνα, συνδυάζοντας τον ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ με τον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ και το ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.

Πολλοί θα αναρωτώνται ποια είναι τα οφέλη από όλα αυτά, γιατί αυτοί οι «τρελοί» έχουν πάρει τα βουνά!! Έχουμε πάρει –αγκαλιάσει θα λέγαμε, τα βουνά, τη φύση για ένα απλό λόγο. ΜΑΣ ΑΡΕΣΕΙ. Δεν μας ανάγκασε κανείς, δεν έχουμε οικονομικό όφελος, δεν προσδοκούμε σε αξιώματα, δεν επιδιώκουμε ατομικές διακρίσεις. Αυτά πρέπει να είναι ξεκάθαρα στον καθένα. Αγαπάμε τον τόπο μας, την ιστορία του, τη φύση και αυτό είναι όλο. Αυτά είναι τα κίνητρά μας.

Συνοψίζοντας θα μπορούσαμε επιγραμματικά να αναφέρουμε τα άμεσα και έμμεσα οφέλη από αυτά:

1) Είναι ένα έργο το οποίο καταλαμβάνει τα 4/5 του Δήμου αλλά και όμορων δήμων και μπορεί να επεκταθεί και περαιτέρω. Δεν είναι μόνο για ένα χωριό ή για μια μικρή περιοχή.

2) Στα πλαίσια πυροπροστασίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν οδοί διαφυγής τόσο από τα ζώα όσο και από ανθρώπους.

3) Γίνεται η περιοχή γνωστή πανελλαδικά, είτε μέσω τύπου, είτε με τις επισκέψεις από Συλλόγους από όλη την Ελλάδα, καθώς και από μεμονωμένα άτομα. Ήδη μέχρι τώρα την επισκέφθηκαν 3 ορειβατικοί σύλλογοι από την Αθήνα, ένας από τη Σπάρτη και στο άμεσο μέλλον είναι προγραμματισμένο για άλλους επτά συλλόγους. Η επισκεψιμότητα θα είναι επαναλαμβανόμενη και προγραμμα-

“Έτσι μου στάθηκε ο Ταΰγετος, όπως ο κόρφος της μητέρας μου. Με πότισε γαλάζιο ασύ αίμα, ήλιο και πράσινο, ως να μου δέσει την ψυχή όπως την πέτρα του...”

Νικηφόρος Βρεττάκος

τισμένη.

4) Οι επισκέψεις συνδέονται άμεσα και με μετάβαση στον αρχαιολογικό χώρο με ξεναγήσεις, κάτι που είναι αναγκαίο και χρήσιμο για την προώθηση του θέματος με τα αρχαία

5) Οι επαγγελματίες της περιοχής έχουν τα δικά τους οφέλη, άλλοι περισσότερο και άλλοι λιγότερο. Εάν η διαμονή γίνεται και στο Δήμο, αντί της Σπάρτης, το όφελος σίγουρα θα είναι μεγαλύτερο.

6) Τη ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ μεταξύ Συλλόγων τόσο απαραίτητη για τον τόπο μας.

7) Προωθεί την ιδέα της επαφής με το ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ καθώς και την προστασία του αλλά και την ιδέα του ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ, θέματα που είναι αναγκαία και επίκαιρα στην εποχή μας

8) Εάν γίνει ολοκληρωμένα θα είναι μια σπουδαία ενέργεια πανελλαδικά και το κόστος θα φαντάζει πολύ μικρό σε σχέση με τα οφέλη.

Τελειώνοντας θα πρέπει να επισημάνουμε, ότι η Δημοτική αρχή, βλέποντας ότι το έργο αυτό από τη μια

αγκαλιάζει απ'άκρη σ'άκρη το Δήμο και από την άλλη «αξίζει τον κόπο», έχει προφορικά υποσχεθεί την οικονομική επιδότησή του για τα υλικά που χρειάζονται φέρνοντάς το στο Δημοτικό Συμβούλιο για ψήφιση. Η δε τοποθέτησή τους θα γίνει με εθελοντική εργασία των Συλλόγων. Ελπίζουμε την ώρα που διαβάζονται αυτές οι γραμμές να μην έχουν μείνει μόνο λόγια και υποσχέσεις αλλά να έχουν γίνει πράξη.

Εκτός από μεμονωμένα άτομα συνεργάστηκαν και οι εξής Σύλλογοι: Σύλλογος Φίλων του Ταΰγετου «Η ΛΟΥΣΙΝΑ».

Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ».

Κυνηγετικός Σύλλογος Β. Λακεδαιμόνος.

Πολιτιστικός Σύλλογος Βορδονίας «Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ».

Σύλλογος των εν Σπάρτη Γεωργιτσάνων «ΤΟ ΚΟΥΤΟΥΝΙ».

Σύλλογος των εν Αττική Γεωργιτσάνων.

Π. Μόρφης

(μέλος του Συλλόγου «Η ΛΟΥΣΙΝΑ»)

Β.Α ΤΑΪΓΕΤΟΣ

ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

-
1. ΔΟΓΚΑΝΙΚΟΣ - ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (750-1580μ) 830μ
 ΜΗΚΟΣ 13,8χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 6 ω. 30λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔ.
-
2. ΔΟΓΚΑΝΙΚΟΣ-ΒΕΡΓΑΔΕΪΚΑ
 ΥΨ. ΔΙΑΦ 200μ
 ΜΗΚΟΣ 1,4χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 30λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
3. ΑΓΟΡΙΑΝΗ-ΑΝΑΛΗΨΗ Γ.
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ (450-1270μ) 820μ
 ΜΗΚΟΣ 3,5 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 1ω. 45λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
4. ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ-ΑΝΑΛΗΨΗ Γ.
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (1000-1270μ) 270μ
 ΜΗΚΟΣ 4,7 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 2 ω
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
5. ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ - ΝΕΟΧΩΡΙ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (980-1200μ) 220μ
 ΜΗΚΟΣ 5,2 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 2 Ω 30 λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
6. ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ - ΦΑΡΑΓΓΙ ΜΥΛΩΝ-ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (530-900μ) 370μ
 ΜΗΚΟΣ 5,9 χλμ **ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ**
 ΧΡΟΝΟΣ 2ω 45λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
7. ΦΑΡΑΓΓΙ ΜΥΛΩΝ-ΒΡΥΣΙΩΤΙΚΟ-ΛΑΤΑ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (840-940) 100μ
 ΜΗΚΟΣ 5,6 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 2ω 15 λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
8. ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ-ΞΕΡΟΒΟΥΝΑ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (550-1426μ) 876μ
 ΜΗΚΟΣ 6,5 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 4 ω
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
9. ΠΡΟΥΣΑΓΚΑ-ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ (940-640) 300μ
 ΜΗΚΟΣ 4χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 2ω
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
10. ΒΟΡΔΟΝΙΑ-ΛΟΥΣΙΝΑ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (550-1137μ) 587μ
 ΜΗΚΟΣ 5,5 χλμ **ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ**
 ΧΡΟΝΟΣ 2 ω 45 λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
11. Ι.Μ. ΖΩΔ. ΠΗΓΗΣ-Ρ. ΛΟΥΚΑ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (620-970μ) 350 μ
 ΜΗΚΟΣ 2,2 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 1 ω 30 λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
12. ΦΡΕΑΤΙΟ-ΠΥΡΓΑΚΙ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (870-1731μ) 861μ
 ΜΗΚΟΣ 3,3 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 2 ω 15 λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
13. ΔΙΡΕΜΑ -ΠΥΡΓΑΚΙ
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (1170-1732μ) 562μ
 ΜΗΚΟΣ 5,5 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 3 ω 30 λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
14. ΒΑΤΣΙΝΙΑ -ΛΥΚΟΔΙΑΣΕΛΟ
 ΥΨ. ΔΙΑΦ
 ΜΗΚΟΣ **ΚΛΕΙΣΤΟ ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ**
 ΧΡΟΝΟΣ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
15. ΣΟΥΣΤΙΑΝΟΙ-ΠΟΤΙΣΙΩΝΑΣ
 ΥΨ. ΔΙΑΦ (670-1500) 830
 ΜΗΚΟΣ 4,5χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 2ω 30λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
16. ΛΟΓΓΑΣΤΡΑ-ΞΕΡΟΒΟΥΝΑ ΛΟΓΓ.
 ΥΨΟΜ. ΔΙΑΦ. (520-1852μ) 1322μ
 ΜΗΚΟΣ 6,5 χλμ
 ΧΡΟΝΟΣ 4ω 30 λ
 ΜΟΡΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ
-
Α. ΦΑΡΑΓΓΙ ΒΡΥΣΙΩΤΙΚΟ
-
Β. ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ
-
Γ. ΦΑΡΑΓΓΙ Ρ. ΛΟΥΚΑ ΚΑΡΔΑΡΗΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1 : 50.000

- ΚΥΡΙΟΣ ΑΣΦΑΛΤΟΔΡΟΜΟΣ
- ΔΕΥΤΕΡΕΩΝ ΑΣΦΑΛΤΟΔΡΟΜΟΣ
- ΚΥΡΙΟΣ ΧΩΜΑΤΟΔΡΟΜΟΣ
- ΔΕΥΤΕΡΕΩΝ ΧΩΜΑΤΟΔΡΟΜΟΣ
- ΜΟΝΟΠΑΤΙ
- ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
- ΕΞΩΚΛΗΣΙ
- ΣΠΗΛΑΙΟ
- ΠΟΤΑΜΟΣ
- ΡΕΜΑ ΜΟΝΙΜΗΣ ΡΟΗΣ
- ΡΕΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΡΟΗΣ
- ΝΕΡΟΜΥΛΟΣ
- ΚΡΗΝΗ
- ΠΗΓΗ
- ΦΡΕΑΤΙΟ
- ΤΕΧΝΙΚΟ -ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ
- ΤΕΧΝΙΚΟ-ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟ

ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΑΠΟ ΑΠΡΙΛΗ ΕΩΣ ΟΚΤΩΒΡΗ

Σημείωση: Ο χάρτης θα κυκλοφορήσει σύντομα αυτοτελώς, σε μεγαλύτερη και πληρέστερη μορφή

ΥΠΟΒΑΘΡΟ

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ "ΑΝΑΒΑΣΗΣ"

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ -ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΦΙΛΟΙ ΤΑΪΓΕΤΟΥ <<Η ΛΟΥΣΙΝΑ>>"

Μικρές ιστορίες από τη ζωή και τη δράση των ανθρώ- πων των χωριών μας

Η μικρή αυτή συλλογή από ιστορίες, άλλες πραγματικές, άλλες όχι και τόσο μα που έχουν μέσα τους έναν πυρήνα αλήθειας, είναι ένα μικρό δείγμα από τη δουλειά του συμπατριώτη μας Ευαγ. Ανδριανού. Σήμερα το δεύτερο μέρος.

Ευάγγελου Άνδριανού*

5. Οί «καταρραχιώτες»

Οί παλαιοί κομματάρχες στά χωριά συνήθιζαν νά κάνουν επίδειξη δυνάμεως μέ συγκεντρώσεις τών όπαδών τους. Τούς μάζευαν, τούς φοροῦσαν ένα διακριτικό μαντήλι στό κεφάλι, ὁ ένας μαῦρο καί ὁ ἄλλος κόκκινο καί μέ νταούλια (τούμπανα) καί πίπιζες (μικρά πνευστά ὄργανα πού ἔβγαζαν ὀξύ ἦχο), τούς περιέφεραν στήν περιοχή, στίς ράχες καί στά λαγκάδια. Οί φανατικοί ἀκολουθοῦσαν. Ὑπῆρχαν ὅμως καί οἱ καιροσκόποι. Αὐτοί εἶχαν στό συλάχι τους καί μαῦρα καί κόκκινα μαντήλια, ἀνέβαιναν στό καταρράχι, ἀγνάντευαν τίς συγκεντρώσεις καί ὅπου ἔβλεπαν τούς περισσότερους πῆγαιναν καί αὐτοί μαζί τους ἀφοῦ προηγουμένως φοροῦσαν τά κατάλληλα μαντήλια. Ἐπειδή ἀνέβαιναν στό καταρράχι τούς εἶπαν «καταρραχιώτες» καί ἡ λέξη ἔμεινε νά χαρακτηρισρίζη τούς καιροσκόπους.

6. Ψευτομάρτυρας

Παλαιότερα στά χωριά ἀνοῦσε τό ἐπάγγελμα τοῦ ψευτομάρτυρα. Ὁ καλός ἐπαγγελματίας ψευτομάρτυρας ἦταν περιζήτητος, κυρίως ἀπό αὐτούς πού εἶχαν ἄδικο, γιατί κατέθετε στό Δικαστήριο μέ μεγάλη πειστικότητα καί ἀληθοφάνεια τά μεγαλύτερα ψέμματα καί μερικές φορές γινόταν πιστευτός ἀπό τόν Εἰρηνοδίκη τοῦ Χω-

ριοῦ. Ἕνας τέτοιος ψευτομάρτυρας, γέροντας μέ σεβάσμα γενειάδα καί παρουσία θεοφοβούμενου, κατέθετε στό Εἰρηνοδικεῖο ἕνα χοντρό ψέμμα. Ὁ Εἰρηνοδίκης, ἡλικιωμένος καί αὐτός, παρά τήν πειστικότητα καί τήν ἐμφάνιση τοῦ μάρτυρα, ὑποψιάσθηκε ὅτι κάτι δέν πῆγαινε καλά. Ρωτάει λοιπόν: «Γέροντα, μή λές ψέμματα;». Καί ὁ γέροντας, βάζει τό χέρι στό στήθος, ὑψώνει τά μάτια μέ ἄκρα εὐλάβεια στήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι πάνω ἀπό τήν ἔδρα καί μέ ὕψος ἀνθρώπου πού ὑφίσταται μιά ἄδικη προσβολή, ἀναστενάζει: «Κύριε Εἰρηνοδίκη, εἴμαστε γέροι ἄνθρωποι, θά παραδώσουμε ψυχή». Καί ὁ Εἰρηνοδίκης, ὁμοιοπαθής στά γηρατειά, δέν ἔχει καμμιά ἀμφιβολία γιά τήν ἀλήθεια τῆς καταθέσεως.

7. Ὁ ὦμος καί ὁ νόμος

Γιά νά μεταφέρουν τά τυριά οἱ τσοπάνηδες χρησιμοποιοῦσαν ἕνα δυνατό ξύλο πού τό ἔπαιρναν στόν ὦμο μέ μιά τσαντίλα μέ τό τυρί στή μία ἄκρη καί μιά τσαντίλα μέ τή μυζήθρα στήν ἄλλη ἄκρη. Ὁ τσοπάνης, πού ἦταν κατά σύστημα ζημιωτής μέ τά κοπάδια του, εἶχε ἀκούσει τή φήμη ὅτι στόν Εἰρηνοδίκη ἄρρεσαν τά δῶρα. Κάθισε λοιπόν στό ἐδῶλιο τοῦ κατηγορουμένου ἔχοντας στόν ὦμο τό ξύλο μέ τά γαλακτερά. Ἀκο-

λουθεῖ ἡ ἐξῆς σκηνή:

Εἰρηνοδίκης: «Τό δικαστήριο κρίνει ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος...».

Ὁ τσοπάνης, ἀκούγοντας τή λέξη «ἔνοχος» πετάγεται ὄρθιος καί φωνάζει: «Κύριε Εἰρηνοδίκη, γιά τήρα καί κατά τόν ὦμο...».

Ὁ Εἰρηνοδίκης ρίχνει ματιά ἀπληστίας στόν ὦμο καί παίζοντας μέ τίς λέξεις τό(ν) νόμο καί τόν ὦμο βγάζει τήν ἀπόφαση: «Πλήν ἰδόν καί τό νόμο -τόν ὦμο, τόν κηρύσει ἀθῶον».

8. Ἀντιδωροδοκία

Ὁ Εἰρηνοδίκης ἔβγαζε ἀπόφαση ἐναντίον αὐτοῦ πού ἔκανε ἀπόπειρα νά τόν δωροδοκήσει, ἀκόμη καί ἄν στήν οὐσία εἶχε δίκιο. Ἕνας πού εἶχε ἄδικο σέ μιά ὑπόθεση τοῦ Εἰρηνοδικείου, ρωτάει τό δικηγόρο του ἄν μπορῆ νά κερδίσει τήν ὑπόθεση στέλνοντας ἕνα ἀρνί ὡς δῶρο στόν Εἰρηνοδίκη. Ὁ δικηγόρος πού ἤξερε ὅτι ὁ πελάτης του εἶχε ἄδικο καί ἤξερε καί τή «συνήθεια» τοῦ Εἰρηνοδίκη, λέει στόν πελάτη του ὅτι αὐτός εἶναι ὁ πῶ βέβαιος τρόπος γιά νά χάσει τήν ὑπόθεση, ἀκόμη καί ἄν ἔχη δίκιο. Γίνεται τό Δικαστήριο καί ὁ πελάτης τοῦ δικηγόρου κερδίζει τήν ὑπόθεση. Κατάπληκτος ὁ δικηγόρος ρωτάει τόν πελάτη του τί ἔγινε. «Ἔστειλα ἕνα ἀρνί δῶρο στόν Εἰρηνοδίκη μέ ἕνα σημείωμα

ὅτι τό ἀρνί τό στέλνει ὁ ἀντίπαλός μου», ἐξηγεῖ αὐτός.

9. Ἡ δικηγορική ἀμοιβή

Ὁ πελάτης πληρώνει τό δικηγόρο του καί τόν ρωτάει: «Κύριε δικηγόρε, θά κερδίσουμε τήν ὑπόθεση;». Καί ὁ δικηγόρος σέ ἄπταιστη καθρέυουσα: «Δι' ἐμέ, ἄπαξ καί εἰσέπραξα τήν ἀμοιβή μου, ἡ ὑπόθεσις ἐκερδήθη, δι' ὑμᾶς, ὅ,τι ἄν εἶπη τό Δικαστήριο».

10. Τό κλεμμένο ρολόι

Ὁ πορτοφολάς στό συνωστισμό τοῦ λεωφορείου ἔκλεψε ἕνα ρολόι. Στό Δικαστήριο ρωτάει ὁ Πρόεδρος τόν ἄνθρωπο πού ἔχασε τό ρολόι: «Εἴσθε βέβαιος ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι αὐτός πού σᾶς ἔκλεψε;».

Μάρτυρας: «Ὁχι, Κύριε Πρόεδρε, γιατί ὑπῆρχε συνωστισμός».

Πρόεδρος: «Τό Δικαστήριο ἀπαλλάσσει τόν κατηγορούμενο λόγω ἀμφιβολιῶν».

Ὁ κατηγορούμενος εἶναι κουφός, δέν ἀκούει τί εἶπε ὁ Πρόεδρος καί ρωτάει τό δικηγόρο του: «Τί εἶπαν;».

Δικηγόρος: «Σέ ἀπαλλάξαν».

Κατηγορούμενος: «Καί τί εἶπαν νά κάνω τό ρολόι;».

* Ὁ Ευάγγελος Άνδριανός εἶναι ἐπίτιμος ἀρεοπαγίτης, κατοικεῖ στό Καστόρι - Καστανιά

Αγαπητέ κ Δήμαρχε, όπως ασφαλώς γνωρίζετε, στον τόπο μας αρκετοί πατριώτες μας έχουν προσφέρει μεγάλο μέρος της περιουσίας τους για κοινωφελείς σκοπούς. Ένας από αυτούς ήταν και

Δημ. Σπυρόπουλος ο οποίος πρόσφερε το οίκημα, όπου θα στεγαστεί το Δημαρχείο μας. Πέρα από την αυτονόητη, νομίζω, πράξη του Δήμου να τιμήσει τον δωρητή με το όνομά του σε κάποιο χώρο

νομίζω, ότι θα βρεθεί ένα ελάχιστο κονδύλι για τον τάφο του που η εγκατάλειψη είναι εμφανέστατη και αδικεί όλους.

Μετά τιμής
Ο Καστανιώτης

Τι γίνεται με το αρδευτικό της Κουτσουρούμπας;

Δε θα γυρίσουμε στο παρελθόν, συζητώντας το γιατί από το πρώτο αρδευτικό έργο του Καστορείου, που υλοποιήθηκε από την προηγούμενη Δημοτική Αρχή, εξαιρέθηκε η Κουτσουρούμπα. Η πλέον παραγωγική και κοντινότερη περιοχή μας. Επιτέλους η σημερινή Δημοτική Αρχή υλοποιεί έργο για την άρδυσή της. Αλλά, κατά ανήκουστο τρόπο, έχει κατατεθεί μελέτη προς ψήφιση στο Δημοτικό

Συμβούλιο πέραν πάσης λογικής και ορθολογικής διαχείρισης των υδάτων. Με αποτέλεσμα να μην καλύπτεται όλη η περιοχή της Κουτσουρούμπας. Λόγω της μεγάλης αντίδρασης του κόσμου, η μελέτη δεν ψηφίσθηκε και τις δυο φορές που κατατέθηκε. Είναι αδιανόητο να γίνεται τέτοια προσπάθεια να διαστραφεί η κατάσταση που ισχύει εδώ και δεκαετίες. Με τέτοιες πολιτικές ο Δήμος το

μόνο που πετυχαίνει είναι να πυροδοτεί αντιπαλότητες μεταξύ των κατοίκων και να κατασπαταλά το δημόσιο χρήμα. Και επιτέλους ας μάθουμε σ' αυτόν τον τόπο ότι τα έργα και οι δράσεις γίνονται μετά από δημόσια συζήτηση και ζύμωση και όχι σύμφωνα με μεμονωμένα συμφέροντα. Περιμένουμε την απάντηση του Δήμου.

Θαν. Δημητρακόπουλος,
Κων. Λαμπής

Ελπίζουμε να μην είναι αλήθεια, και να ήταν οφθαλμαπάτη και κακή πληροφόρηση η κοπή κάποιων πλατανιών, στο διαμορφωμένο χώρο αναψυχής, δίπλα στη γέφυρα. Αν, είναι αλήθεια, θα πρέπει να λάβουν τα μέτρα τους οι υπεύθυνοι και να περιφρουρήσουν την ομορφιά του τοπίου, που δεν είναι τίποτε άλλο, από αυτή των πλατανιών σε συνδυασμό με το ποτάμι.

Έχουμε ξαναγράψει για τα σκουπίδια και τους κάδους, που έχουν τοποθετηθεί σχεδόν όλοι τους στην πλατεία και στους πλέον κεντρικούς δρόμους. Επισημαίνουμε στους αρμόδιους, ότι και οι κάτοικοι δεν εξυπηρετούνται και άσχημη εικόνα παρουσιάζει το κέντρο της κωμόπολής μας.

ΚΑΥΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΖΗΤΑΝΕ ΑΜΕΣΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Το κτήριο Σπυρόπουλου έχει χορηγηθεί από τα τέλη της δεκαετίας του 1970. Σήμερα κινδυνεύει να καταρρεύσει. Η παρούσα Δημοτική Αρχή έχει προχωρήσει στην προκήρυξη έργου για την επισκευή, όμως λόγω των καθυστερήσεων και οι δύο διαγωνισμοί, που έχουν προκηρυχθεί, έχουν αποβεί άγονοι διότι το πραγματικό κόστος είναι μεγαλύτερο από το ύψος του προϋπολογισμού. Εδώ η ευθύνη βαρύνει κυρίως τις προηγούμενες Κοινοτικές Αρχές. Το αποτέλεσμα όμως είναι ότι μια περιουσία-κόσμημα στο κέντρο του χωριού-ρημάζει. Ελπίζουμε ο Δήμος να καταφέρει να προκηρύξει νέο διαγωνισμό, ο οποίος να τελεσφορήσει.

Κάθε Καστανιώτης –και ίσως και οι γείτονές μας από τα άλλα χωριά- πονάει. Ο Άγιος Μάμας στην είσοδο του χωριού, έχει μετατραπεί, με ευθύνη του Δήμου, σε χώρο στάθμευσης των αυτοκινήτων, και βέβαια με πρώτα τα αυτοκίνητα του Δήμου, και σε σκουπιδότοπο. Ο δρόμος προς τη νεροτριβή είναι απροσπέλαστος. Η Βάγια κινδυνεύει. Έχει γίνει σκουπιδότοπος. Απαιτείται άμεση παρέμβαση του Δήμου και αποκατάσταση του συνολικού χώρου στον άξονα από το καμάρι του Αγίου Μάμα, το ιχθυοτροφείο και τη νεροτριβή. Εξαιτίας λάθους του σχεδιασμού του αρδευτικού προς τις Μάντρες δε λειτουργεί η νεροτριβή και παρά τις υποσχέσεις του Δημάρχου ότι θα αποκατασταθεί η ζημιά περιμένουμε τρία χρόνια τώρα. Αναγνωρίζονται οι μέχρι τώρα προσπάθειες και η βοήθεια του συλλόγου «Λουσίνα» για την αποκατάσταση των πηγών του Αγίου Μάμα.

Θαν. Δημητρακόπουλος

Λάδι και Νερό

Δεν είμαι ειδικός, δεν μπορώ να γράψω τεχνική έκθεση. Όμως, μπορώ και θέλω να γράψω μια έκθεση ιδεών, όπως τότε στο Σχολείο. Βαθμολογήστε με!

Μου φαίνεται, λοιπόν, προφανές ότι το λάδι έγινε κύρια πηγή εισόδων στην Καστανιά μετά την Επανάσταση. Μέχρι τότε οι βουνησίοι προπάτορές μας πρέπει να ζούσαν κυρίως από την κτηνοτροφία. Άρα, έχουμε στενή σχέση με την ελιά για δύο περίπου αιώνες. Όλα αυτά τα χρόνια η ελιά μάς έθρεψε, μας σπούδασε, μας έχτισε τα σπίτια μας, μας κράτησε στον τόπο μας.

Ποιο ήταν το αντίδωρό μας σ' αυτήν; Σχεδόν κανένα. Ούτε παληά (που ίσως δεν μπορούσαμε), ούτε πρόσφατα (που σίγουρα μπορούσαμε) την φροντίσαμε περισσότερο από το απολύτως απαραίτητο. Δίναμε το λάδι στον έμπορο και, μετά, παραπονηόμασταν για τις χαμηλές τιμές του. Γιατί ο έμπορος

να μη μας εκμεταλλευθεί αφού δεν είχαμε άλλη διέξοδο;

Νομίζετε ότι δεν υπάρχει Θεία Δίκη; Δεν υπάρχει Ισορροπία στην Φύση; Δεν υπάρχει ΚΑΤΙ που μας αμείβει ή μας τιμωρεί ανάλογα με την συμπεριφορά μας; Συγχωρήστε με, αλλά κάνετε λάθος. Και με το λάδι κάναμε λάθη. Πολλά λάθη! Ποτέ δεν προσπαθήσαμε στα σοβαρά να τυποποιήσουμε το λάδι μας. Να το πουλήσουμε όχι μόνον σε δοχεία με ένα όνομα τόπου παραγωγής, αλλά και σε μικρά μπουκαλάκια στα φαρμακεία της Ευρώπης και της Αμερικής σαν ακριβό καλλυντικό!

Θα μου πείτε: Φταίει το Κράτος. Ναι, πάντοτε φταίει. Φταίει η Κοινότητα, ο Δήμος. Ναι, συνήθως φταίει. Φταίει ο Συνεταιρισμοί. Καλύτερα να μην μιλήσω. Όμως, δεν είναι χρήσιμη η απόδοση ευθυνών σε κάποιους. Δεν προσφέρει έργο. Προσφέρει, μόνον, την αφορμή για ατέλειωτες συζητήσεις στα καφενεία. Δεν θα κάνω το ίδιο λάθος της απόδοσης ευθυνών.

Θα θυμίσω, μόνον, ότι έχουμε ένα παγκόσμιο δίκτυο πωλήσεων λαδιού σε μικρές ποσότητες, αφού περισσότεροι Καστανιώτες ζουν σε κάθε άκρη της Γης από εκείνους που ζουν στην Καστανιά. Κάποιοι θα θέλανε και θα μπορούσαν να βοηθήσουν.

Και η ελιά (ή η Φύση) μας τιμώρησε! Πόσα χρόνια έχουμε να πάρουμε αρκετό λάδι από τον κάμπο της Καστανιάς; Πόσα χρόνια δεν πηγαίνουμε καν να μαζέψουμε τις ελιές στον κάμπο; Φταίει, λένε, η ΔΕΗ. Μακάρι, αλλά γιατί η Λαγκαδίτσα έχει κάθε χρόνο παραγωγή, σχεδόν όπως παληά; Γιατί στην λωρίδα ανάμεσα στο Μαρμαρογιόφυρο και στα ριζά του Ταυγέτου οι ελιές μοιάζει να μην ενοχλούνται από την ΔΕΗ; Οι οικολόγοι – που είναι και της μόδας – λένε ότι φταίει οι κλιματικές αλλαγές. Οι κλιματικές αλλαγές πραγματοποιούνται σε έναν αιώνιο κύκλο με αέναους μικροκυματισμούς ευφορίας-αφορίας, βροχής-ξηρασίας, κρύου-ζέστης. Εάν κάποιος

πιστεύει ότι οι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν το κλίμα της Γης, τότε πρέπει να πιστέψει ότι μπορεί να σταματήσει ένα αυτοκίνητο που έρχεται κατεπάνω του με ένα φύσημα! Μέγα θέμα τρομολαγνείας και παραπληροφόρησης, αλλά δεν είναι της ώρας. Αλλά, έστω και εάν φταίει οι κλιματικές αλλαγές, ας προσαρμοστούμε σ' αυτές!

Συμπέρασμα; Η Φύση μας τιμωρεί διότι παραβιάσαμε την Ισορροπία της, για την κακή μας συμπεριφορά προς την ελιά. Τίποτα, πια, δεν μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό. Δεν φταίμε για κάτι συγκεκριμένο που κάναμε ή δεν κάναμε. Φταίμε γι' αυτό που είμαστε! Δεν προβλέπεται αίτηση Χάριτος προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Τέλος το λάδι ως κύρια πηγή εισοδήματος. Ας κηδέψουμε, λοιπόν, την μάνα μας ελιά του κάμπου με τις πρεπούμενες τιμές. Η τελετή θα κρατήσει χρόνια.

Και μετά; Σκεφτείτε ότι οι

βουνήσιοι πρόγονοί μας έζησαν με ανεκτές, για την εποχή τους, συνθήκες τουλάχιστον στους τέσσερεις αιώνες της τουρκοκρατίας, χωρίς να αντιμετωπίσουν – από όσα μπορώ να ξέρω – μείζονες προκλήσεις από την Γη. Πώς; Κτηνοτρόφοι με τα ζώα τους, τους κήπους τους για τα ζαρζαβατικά και τα φρούτα τους και χωραφάκια για το σιτάρι τους. Τι χρειαζόνταν γι'αυτό; Νερό. Είχαν νερό. Πολύ νερό.

Μεταφέρεται αυτό το ισορροπημένο φυσικό υπόδειγμα σε μας; Ναι, γιατί το έχουμε στα γονιδιά μας! Και εξακολουθούμε να έχουμε πολύ νερό. Μην ακούτε αυτούς που λένε ότι μας λείπει. Απλώς, το πετάμε! Το κακομεταχειριζόμαστε και αυτό, όπως το λάδι. Εάν δεν αντιδράσουμε γρήγορα, τότε θα μας λείψει και το νερό. Λοιπόν:

1. Καλύτερη διαχείριση του νερού. Οι ειδικοί ξέρουν τί πρέπει να κάνουμε αρκεί να τους θέσουμε τις σωστές ερωτήσεις. Ας φτιάξουμε μερικά μικρά φράγματα στις χαράδρες του Ταϊγέτου για να μαζεύουν το νερό της βροχής. Ευτυχώς, τα πετρώματα εκεί είναι ασβεστολιθικά και απορροφούν γρήγορα το νερό, ώστε να εμπλουτίζεται

εδώ ο υδροφόρος ορίζοντας.

2. Βαθμιαία επέκταση της άρδευσης του κάμπου για την καλλιέργεια οπωροκηπευτικών και ζωοτροφών, με παράλληλη εγκατάλειψη της ελιάς. Το ποτάμι είναι ο καλύτερος φυσικός αγωγός νερού και μπορεί να το μεταφέρει δωρεάν σε μεγάλο μέρος του κάμπου. Δεξαμενές σε κατάλληλα σημεία της κοίτης του ποταμιού μπορούν να επεκτείνουν, βαθμιαία και όσο χρειάζεται, τις ποτιστι-

κές περιοχές του κάμπου.

3. Προώθηση της παραγωγής προς την Αθήνα. Οποιαδήποτε οικονομική κρίση δεν θα εμποδίσει την αγορά ενός μαρουλιού! Ο παραευρώτιος δρόμος θα είναι έτοιμος πολύ πριν τον χρειασθούμε για να μεταφέρουμε τα προϊόντα μας

στην Αθήνα σε λιγότερο από τρεις ώρες.

Μπορούμε να τα κάνουμε όλα αυτά σε χρονικό διάστημα δέκα-είκοσι ετών, χωρίς να μιμηθούμε ατυχή παραδείγματα άλλων περιοχών (Θεσσαλία, Άργος, Σκάλα). Η Θεσσαλία έχει πεθάνει – την σκότωσε το βαμβάκι και οι επιδοτήσεις – και δεν θα την σώσει ο Αχελώος. Η εκτροπή θα πάρει στον λαιμό της και την Αιτωλοακαρνανία! Η Αργολίδα δεν είναι σε θέση να χειρισθεί τις πηγές του Αναβάλου. Η Σκάλα καταναλώνει περισσότερο νερό από εκείνο που «παράγει». *Η Σκάλα είναι καλό παράδειγμα «πλεονεξίας».* Δηλαδή: *Πουλιάω – θέλω να πουλήσω περισσότερα – χρειάζομαι νερό – ανοίγω γεωτρήσεις.* Ναι, έως ποιο βάθος και με ποιες επιπτώσεις; Γι' αυτό λέω βαθμιαία και όσο χρειάζεται!

Και τότε υπήρχαν βάσιμα αρνητικά επιχειρήματα.

Ας σκεφθούν, **τώρα**, τι θα συμβεί εάν μας λείπει το νερό από την κακή συμπεριφορά μας (γεωτρήσεις, πανηγυριώτικα δήθεν «κανόνια ποτίσματος» κ.λπ.).

Ας σκεφθούν, **τώρα**, πώς θα αντιδράσουμε όταν πραγματικές ανάγκες ύδρευσης της Σπάρτης και άρδευσης των νότιων περιοχών του Νομού θα οδηγήσουν σε υποχρεωτική μεταφορά του δικού μας νερού εκεί. Θα πάρουμε τα βουνά; Ή θα κάτσουμε να κορακιάσουμε;

Μιά τελευταία φράση για τις γεωτρήσεις: Η παρουσία τους εδώ είναι κάτι χειρότερο από έγκλημα είναι λάθος! Μη μου πείτε ότι «έχουμε μελέτες». Εάν ρωτήσεις κάποιον πώς να κάνεις μια γεώτρηση θα σου δώσει μια «μελέτη» γι' αυτό. Δεν σκέφτεται – αφού δεν ρωτήθηκε – εάν πρέπει να γίνει. Αντιθέτως, σκέφτεται ότι παντού έτσι γίνεται. Σε όλη την χώρα όλοι τρέχουν με ένα γεωτρώπανο, γιατί όχι και στην Καστανιά; Ναι, και ναρκωτικά κυκλοφορούν αλλού. Πρέπει να κάνουμε ό,τι κάνουν οι άλλοι;

Και μια ερώτηση: Ξέρετε τι ποσοστό νερού χάνεται από τα «κανόνια»; Περίπου το 80%! Μας λείπει νερό είπατε; Θέλουμε γεώτρηση για να ταϊσουμε το «κανόνι» είπατε;

✓ Τέλος το λάδι ως κύρια πηγή εισοδήματος. Ας κηδέψουμε, λοιπόν, την μάνα μας ελιά του κάμπου με τις πρεπούμενες τιμές. Η τελετή θα κρατήσει χρόνια.

✓ Ξέρετε τι ποσοστό νερού χάνεται από τα «κανόνια»; Περίπου το 80%! Μας λείπει νερό είπατε; Θέλουμε γεώτρηση για να ταϊσουμε το «κανόνι» είπατε;

Ξέρω, οι οπαδοί των αντιρρήσεων θα βρουν χιλιάδες αρνητικά επιχειρήματα. Πολλά από αυτά βάσιμα.

Όμως, ας αναλογισθούν, **τώρα**, μήπως μετάνοισαν επειδή κάποτε έδιωξαν με τις πέτρες τους αρμοδίους που είχαν έλθει για τον αναδασμό.

Ο Νίκος Ανδριανόπουλος είναι Φυσικός, καθηγητής ΕΜΠ. Καστανιώτης

Τα εγκαίνια των γραφείων μας

Στις 17/8/2009 ο Πολιτιστικός μας Σύλλογος «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», εγκαινίασε το Γραφείο, που διατηρεί στο Καστόρειο. Στα εγκαίνια, που πραγματοποίησε ο ιερέας πατέρας Δημήτριος Μήτρης, παρέστησαν και τίμησαν με την παρουσία τους ο Αντιδήμαρχος κ. Γεώργιος Φουντάς, παράγοντες του τόπου μας, τα μέλη μας και πολύς κόσμος που εκτιμά την παρουσία μας στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου μας. Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

Ε. Βλαχογιάννη

Εκδρομή στη Μονεμβασιά

Μονοήμερη εκδρομή διοργάνωσε ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου, στις 5/7/2009 στη Μονεμβάσια, Νεάπολη, Ελαφόνησο και Αρχάγγελο, με μεγάλη συμμετοχή των συμπατριωτών μας. Στη φωτογραφία, κάτω, απεικονίζεται μέρος των εκδρομικών συμπατριωτών μας.

Ευ-Δαιμονικά

Το ευδαίμον Καστόρ(ε)ιο(ν)

Μια πρώτη καταμέτρηση των θεμάτων που έχουν απασχολήσει το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας μας δίνει μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία.

87 γιορτές, πανηγύρεις, γιορτάσια και πολιτιστικές, εντός ή εκτός εισαγωγικών, εκδηλώσεις έλαβαν χώρα στο Κα-

στόρ(ε)ιο(ν) και τα πέριξ. Εξορμήσεις για τσάι, για τίλιο, για χαμομήλι, και λοιπά αναζωογονητικά, για μας τους γέρους, αφεψήματα, ή απλώς πιόματα. Τσουβαλοδρομίες, αυγοδρομίες, δολιχοδρομίες...

Γιορτή της σίχλας, της ελιάς, της πέστροφας, κάθε έρποντος ή ιππαμένου όντος -και μη όντος- όλα τα τοτέμ της φυλής

δοξολογούνται και τιμώνται αναλόγως.

Και ο παράγων (δηλαδή αυτός που παράγει) Καστανιώτης;

Ο, με τον ιδρώτα του προσώπου του, αποκτών τον επιούσιον αγρότης;

Η πιστή, ως άλλη Πηνελόπη, συμπάσχουσα και μαντιλοφορέμένη αγρότισσα;

Αν κάποιο φύλλο του εντύπου

μας διασωθεί στο μέλλοντα αιώνα οι απόγονοί μας θα καταθλιβονται ότι δεν ζουν στα 2009 μ.Χ.

Αν όμως πέσει στα χέρια οξύνοος Ευρωπαίου αρμοδίου για τη διαχείριση (διανομή) κοινοτικών επιδοτήσεων τότε θα φάει η μύγα σίδηρο.

Ο ευ-Δαίμων

Η Αμερική δεν είναι μακριά

Ο Μακαριώτατος Μητροπολίτης του Σαν Φρανσίσκο Γεράσιμος ευλογεί τα θεμέλια της νεοανεγειρόμενης εκκλησίας κατά τη διάρκεια της τελετής εκσκαφής του ορθόδοξου ναού της Ιεράς Μεταμόρφωσης, 30 Αυγούστου, 2009 στο νότιο Ανκορέιτζ

Η Maria Baskous (Μαρία Κ. Μπασκουρέλου) είναι από εκείνους τους ανθρώπους που ζώντας στην Αμερική διαρκώς αγωνίζεται να συναντήσει τα όνειρά της και ταυτόχρονα μεταδίδει την αγάπη, που έχει για την Ελλάδα, μέσω της διδασκαλία της. Αυτήν την αγάπη για την Ελληνική γλώσσα και πολιτισμό αναζητά να φυτέψει στις καρδιές των παιδιών με νέους τρό-

πους, μέσα στη διδακτορική διατριβή της που ολοκλήρωσε με τίτλο «BEYOND METHODOLOGY: AUTHENTICITY IN TEACHING» - «Πέρα από τη Μεθοδολογία - Η Αυθεντικότητα στη Διδασκαλία». Έμπνευση άντλησε από μια καθηγήτριά μας φιλόλογο, την Τζούλια Ψωμαρά. Δεσμευτήκαμε και οι δύο να γράψουμε ένα άρθρο γι' αυτήν. Επίσης, το καλοκαίρι παρακολού-

θησε στο Πανεπιστήμιο της Κύπρου με υποτροφία, μαζί με άλλους 20 καθηγητές που διδάσκουν την Ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό από 365 Ελληνικά σχολεία στις ΗΠΑ. Η ίδια δηλώνει: «Ήταν ένα πολύ εντατικό και πλούσιο πρόγραμμα, που μας ωφέλησε πολύ στο έργο μας να διαδώσουμε και να διαδώσουμε τη γλώσσα και τον πολιτισμό μας στα Ελληνό-

πουλα δεύτερης, τρίτης ακόμη και τέταρτης γενιάς, σε όλες τις Πολιτείες της Αμερικής (μέχρι και την Αλάσκα)».

Μαρία, συγχαρητήρια και να συνεχίζεις ακάθεκτη

Η Maria Bascous είναι η Πρόεδρος της Επιτροπής Ανέγερσης της Ελληνικής Ορθόδοξης εκκλησίας και πολιτιστικού κέντρου στην Πολιτεία της Αλάσκας. Στα πλαίσια της υποστήριξης του έργου, οργανώθηκε την 30^η Αυγούστου μεγάλη πολιτιστική εκδήλωση με τη συμμετοχή παιδιών, που χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς, που διδάσκει η Μαρία στο σχολείο. Το γεγονός του αγιασμού και της εκδήλωσης παρουσίασε και η εφημερίδα του Anchorage. «Μετά από προσπάθεια 8 χρόνων που είμαι εδώ, τελικά έχουμε καταφέρει να συγκεντρώσουμε 1,200.000 δολάρια και να ξεκινήσουμε αυτό το έργο» μας λέει η Μαρία. Η φωτογραφία είναι από την εφημερίδα του Anchorage.

ΕΛ

Ο Σύλλογος Βορειοδημοτών του Σίδνεϋ «Ωραία Ελένη» εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Ευχόμαστε να είναι επιτυχημένο και παραγωγικό. Στη φωτογραφία το νέο ΔΣ. Από δεξιά, Δημήτριος Θεοδωρακάτος, Νικόλαος Αλαφόγιαννης, Αγγελική Λάζαρη, Παναγιώτα Θεοδωρακάτος, Κική Μπακόπουλος, Μιχάλης Βουρδούσης, Γιώργος Κουτρομπής και Κωνσταντίνος Λαγανάς.

Έλαβα το email σου

Συγχαρητήρια για το περιοδικό σας. Στο τελευταίο τεύχος είδα ότι θα κάνετε ένα αφιέρωμα στον Άγιο Κωνσταντίνο. Μπορείτε να μου πείτε έως πότε μπορώ να σας στείλω συνεργασίες; Κατάγομαι από τον Άγιο Κωνσταντίνο (με ρίζες από την Καστανιά), και στο αρχείο του πατέρα μου, που ήταν δάσκαλος στον Άγιο Κωνσταντίνο, υπάρχει αρκετό υλικό. Ευχαριστώ.

06/08/2009

Κώστας Μακρυγιάννης

Ευχαριστώ πολύ για τα όσα αναρτήσατε στην εφημερίδα τεύχος 5, Ιούλιος -Σεπτέμβριος 2009. Είμαι αναγνώστης των τευχών. Καλή συνέχεια στο

έργο σας.

10/08/2009

Παναγιώτης Αλαφόγιαννης

Για άλλη μια φορά ήμαστε στο Καστόρειο το τελευταίο καλοκαίρι για ένα ολόκληρο μήνα, και όπως πάντα, περάσαμε υπέροχα. Ενώ ήμαστε εκεί πολλοί φίλοι μας μάς είπαν για το περιοδικό σας. Πήραμε το τελευταίο τεύχος και το διαβάσαμε από την αρχή μέχρι το τέλος. Ήταν φοβερό! Όταν επιστρέψαμε, τυπώσαμε από την ιστοσελίδα σας τα προηγούμενα τεύχη και τώρα τα διαβάζουμε. Είναι πολύ ενημερωτικά με διάφορα θέματα. Θα θέλαμε να σας συγχαρούμε για το περιοδικό «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ». Πρώτον, σαν Καστανιώτες, είμαστε πολύ υπερήφανοι και ευτυχείς, που έχουμε έναν τρό-

πο να διατηρούμε επαφή με το χωριό μας από τόσο μακριά στις Η.Π.Α.. Δεύτερον, ως εκτυπωτές και σχεδιαστές γραφικών στο επάγγελμα, είμαστε πολύ εντυπωσιασμένοι με την ποιότητα και το περιεχόμενο του περιοδικού «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ». Υπέροχη δουλειά για όλο το προσωπικό και ευχαριστίες για την ομαδική προσπάθεια! Τώρα γνωρίζουμε γιατί ο Βασίλης Λαγανάς πάντοτε είχε μια φωτογραφική μηχανή μαζί του...Υπέροχες φωτογραφίες, Βασιλή Μπράβο!

09/09/2009

Panagiotis and Kathy Stavropoulos
Chicago, IL U.S.A.
(για τη μετάφραση ΕΛ)

Αφού πρώτα σας συγχαρώ για τη θαύματα δουλειά και για την ποικίλη δρά-

ση σας στην περιοχή μας. Η καταγωγή μου είναι από τα Περιβόλια, δεν μπορώ όμως να ξεχωρίσω τα χωριά ούτε βέβαια να ξεχάσω τόσα χρόνια σχολείο και βόλτες στο Καστόρι! Θα επιθυμούσα να με συμπεριλάβετε στους συνδρομητές της έκδοσης του συλλόγου σας "Πολυδεύκης". Επίσης θα με ενδιέφερε ιδιαίτερα να ενημερώνομαι για τις δράσεις του συλλόγου, εκδηλώσεις και βέβαια εκδόσεις που τυχόν θα υλοποιούσατε στο μέλλον. Εννοείται πως ό,τι κόστος προκύψει (συνδρομή κ.λ.π.) θα το αναλάβω. Ευχαριστώ εκ των προτέρων, συγχαρητήρια και πάλι.

11/09/2009

Ηλίας Νεοφώτιστος

Άγιος Κωνσταντίνος φθινόπωρο σήμερα

Ε. Βλαχογιάννη, Ε. Λαμπή

Σάββατο απόγευμα, 3 Οκτώβρη και βρέχει καταρρακτωδώς, αλλά τίποτα δεν θα μας εμποδίσει να πάμε στον Άγιο Κωνσταντίνο. Ο αντιδήμαρχος κ. Γ. Φουντάς έχει φροντίσει να συναντηθούμε στο μοναδικό καφενείο του χωριού. Στη διαδρομή η υπέροχη πλαγιά πριν την Αγόριανη με τις καστανιές κατάφορτες μας αποζημιώνει. Το χωριό με τους περίπου 45 μόνιμους κατοίκους του βρίσκεται σε υψόμετρο 580 μ. αγναντεύοντας κάτω την κοιλάδα του Ευρώτα. Φτάνουμε στο μοναδικό καφενείο του χωριού, που ανήκει στον 87χρονο σήμερα κ. Ευθύμιο Τουρνά, γνωστό στην περιοχή οργανοπαίκτη και κιθαρίστα, γεμάτο κόσμο, λόγω του μνημόσυνου της μητέρας του παπά Ιωάννη Τουρνά. Μας υποδέχονται ο αντιδήμαρχος και ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου κ. Αθανάσιος Αρβανίτης. Η κόρη του κυρ Θύμιου κ, Μαρία

το 1918 μας διηγείται την ιστορία του Αγ. Δημητρίου, της εκκλησίας του χωριού που κήκε. Όλη του τη ζωή την πέρασε αγρότης σκάβοντας τη γη. Οι άλλοι τον πειράζουν ρωτώντας το μουσικό της μακροζωίας και απαντά το 3-5-30, δηλαδή 3 ημερών ψωμί, 5 χρόνων κρασί και σεξ κάθε τρία-να ημέρες.

Δεν υπάρχει άγωνα γραμμή μόνο στα απομακρυσμένα νησιά, αλλά και εδώ. Λεωφορείο έχει κάθε Τετάρτη και Παρασκευή. Ο ιερέας έχει οργανική θέση στο Κυπαρίσσι και λειτουργεί και εδώ και στην Αγόριανη και όπου αλλού χρειαστεί. Το χωριό αποτελεί την ίδια κοινότητα με τα Φουντέικα. Αρκετοί μετανάστες σε Αμερική, Καναδά, Αυστραλία και Γερμανία.

Δεν παραπονούνται, γελαστά μας λεν ότι υπάρχει μόνο ένας νέος στο χωριό 27 χρόνων, αγρότης και ο επόμενος

Στη φωτογραφία από αριστερά Κων/νος Βέργαδος, Ευθύμιος Τουρνάς του Δημητρίου. Χορεύουν Νίκος Σουχλέρης του Γεωργίου, ο ιερέας Ευθύμιος Παπαδόπουλος και ο Βέργαδος Δημήτριος του Γεωργίου.

η γη εύφορη αλλά δεν υπάρχουν άνθρωποι να εκμεταλλευτούν την εύφορη γη. Και ο νέος δρόμος θα περάσει δίπλα τους. Και εδώ φαίνεται η αναγκαιότητα σχεδιασμού για το

χει το Κεφαλόβρυσο.

Με καμάρι μιλάνε για τους ανθρώπους από τα δυο χωριά που πρόκοψαν, Δημήτριο Σπαντίδο, καθηγητή στην ιατρική και με πλούσιο ερευνητικό έργο, Ιωάννη Βέργαδο καθηγητή στο Παν. Ιωαννίνων, Γιώργο Αρβανίτη του Χρήστου Συναξιούχο Αρεοπαγίτη, Χρήστο Λουριδά Στρατηγό Χωροφυλακής, Κων/νο Δημόπουλο Πτέραρχο.

Μέσα στο καφενείο-παντοπωλείο φωτογραφίζουμε το Δημ. Τουρνά με μια κυρία του χωριού μπροστά στην παλαιϊκή ζυγαριά. Η κυρία κάθεται στην παλιά χειροποίητη καρέκλα του κουρέα.

Βγάζουμε φωτογραφίες. Μας υπόσχονται να μας καλέσουν τα Χριστούγεννα όπου θα γίνει μια μουσική βραδιά και θα παίξουν οι λαϊκοί οργανοπαίχτες. Η βροχή έκοψε λίγο, ήρθε η ώρα να φύγουμε. Στο δρόμο ο απέναντι λόφος κοιτάζει το μέλλον με το σπίτι του καθηγητή Δ. Σπαντίδου στην κορυφή και γύρω τα πρηνή τετραγωνισμένα και καθαρά με τις ελιές, σαν ζωγραφιά.

Ένα όμορφο χωριό που αντιστέκεται, που σίγουρα έχει παρελθόν και παρόν αλλά έχει τη δυνατότητα να έχει και μέλλον.

Τουρνά μας σερβίρει καφέ και η παπαδιά κόλυβα και ψωμί με τυρί για να συγχωρέσουμε. Στην παρέα, ο γηραιότερος κ Δημήτριος Τουρνάς, γεννηθείς

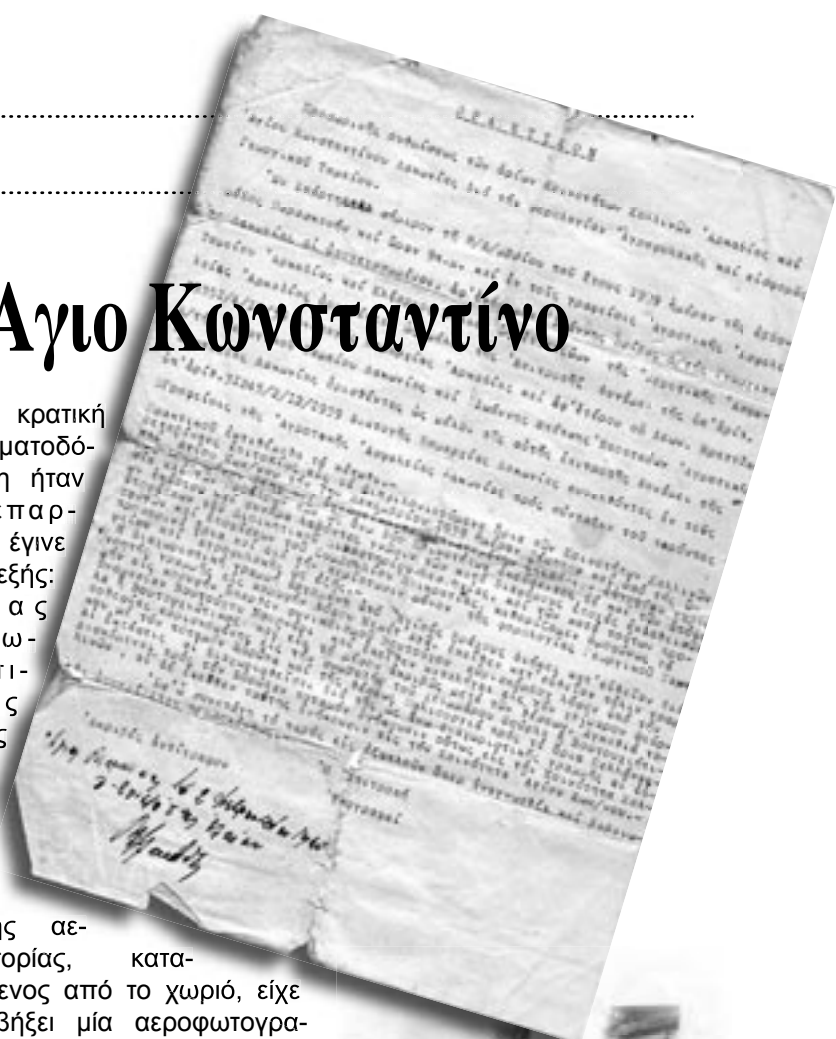
νεότερος είναι σαρανταπεντάρης. Κύριες ασχολίες η κτηνοτροφία (μια μονάδα με πρόβατα και τρεις με χοίρους) και οι ελιές. Τα νερά είναι πολλά και

μέλλον της περιοχής. Υδρεύονται από τις πηγές του Γεωργιτσίου και από μια γεώτρηση. Πιο κάτω κατεβαίνοντας προς την Πελλάνα κρυστάλλινο τρέ-

στον Άγιο Κωνσταντίνο

και η κρατική
αστυ- χρηματοδό-
φιλία τηση ήταν
απο- ανεπαρ-
δε- κής, έγινε
κα- το εξής:
τί- Ένας
αξιω-
ματι-
κός
της
πο-
λε-

Το χωριό εμφανίζεται για πρώτη φορά το 1700 στις απογραφές των Βενετών (Grimmani) με την ονομασία Seg Rongozena (Ρογκόζενα). Η προέλευση του ονόματος πρέπει να προέρχεται από τη λέξη Ρόγκι (=δασώδης περιοχή που εκχερσώνεται για γεωργική εκμετάλλευση).

Το όνομα «ΡΟΓΚΟΖΑΙΝΑ» διατηρήθηκε μέχρι το 1929. Τότε το Κοινοτικό Συμβούλιο αποφάσισε να το μετονομάσει σε ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. Η μετονομασία έγινε με τα εγκαίνια της ομώνυμης εκκλησίας, που ανακαινίσθηκε στη θέση παλιότερου ναού, που είχε καταστραφεί.

σους τον πληθυσμό και με κινητήριο μοχλό την εκάστοτε ηγεσία (Πρόεδρο – Παπά – Δάσκαλο) έγιναν πάρα πολλά, που οδήγησαν το χωριό στην ανάπτυξη και την πρόοδο.

Παρά την απομόνωσή του λόγω της γεωγραφικής του θέσης (δεν βρίσκεται στον κεντρικό οδικό άξονα των υπολοίπων χωριών του Δήμου), αναπτύχθηκε οικονομικά και πολιτιστικά. Η εργατικότητα των κατοίκων και η ομαδικότητα ήταν το βασικό χαρακτηριστικό της όλης προσπάθειας. Αυτό φάνηκε τόσο στην ανοικοδόμηση της Εκκλησίας, που καταστράφηκε από πυρκαγιά το 1958, όσο και στη διάνοιξη (με προσωπική εργασία των κατοίκων) του δρό-

μικής αεροπορίας, καταγόμενος από το χωριό, είχε τραβήξει μία αεροφωτογραφία του χωριού (πολύ εντυπωσιακή για την εποχή εκείνη). Η Αεροφωτογραφία αυτή ανατυπώθηκε και στάλθηκε σε όλους τους μετανάστες με τη σημείωση να στείλουν σαν αντίτιμο ό,τι ποσό θέλουν. Με τον τρόπο αυτό συγκεντρώθηκε ένα σεβαστό ποσό, που βοήθησε στην ολοκλήρωση του έργου.

Μία άλλη πρωτοποριακή ενέργεια ήταν η δημιουργία του Συνεταιριστικού ελαιοτριβείου το έτος 1965. Το ελαιοτριβείο αυτό εξακολούθησε να λειτουργεί μέχρι τα τελευταία χρόνια και παρά τις προσπάθειες εκσυγχρονισμού του, ξεπεράστηκε από την τεχνολογία.

Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί ότι πολύ μεγάλο ρόλο στην ανάπτυξη του χωριού έπαιξαν και οι αδελφοί Δημήτριος και Σπύρος Σπαντίδος. Μετανάστες από το πρώτο μεταναστευτικό κύμα (1910), βοήθησαν να γίνουν σημαντικά έργα όπως π.χ: το κεντρικό υδραγωγείο, το μνημείο πεσόντων (ηρώων), διανοίξεις δρόμων κ.λπ. Για τις προσφορές τους οι αδελφοί Σπαντίδου βραβεύτηκαν από το Βασιλικό Εθνικό Ίδρυμα.

Η πορεία του Άγιου Κωνσταντίνου ήταν η κοινή πορεία των χωριών της Ελληνικής υπαίθρου. Ανοδος και πτώση. Από 14 κατοίκους, που εμφανίζεται να έχει στην απογραφή του Βενετού Grimani, φτάνουν στους 429 το 1940 και περίπου 40 σήμερα.

Μετά τον πόλεμο και πριν τα μεταναστευτικά ρεύματα

μου που συνέδεσε οδικά τον Άγιο Κωνσταντίνο με τα άλλα χωριά και τη Σπάρτη. Στη φωτογραφία φαίνεται ο αγιασμός του πρώτου λεωφορείου, που έφτασε στο χωριό το 1958 και έγινε δεκτό με «τιμές».

Ένα άλλο «μεγάλο έργο» ήταν η κατασκευή δικτύου ύδρευσης το 1960 (μία βρύση σε κάθε γειτονιά). Επειδή

Γι' αυτό το αφιέρωμα ευχαριστούμε ιδιαίτερα, τον Καθηγητή Δημήτρη Σπαντίδο, τους Παναγιώτη και Κώστα Μακρυγιάννη για το υλικό που προσέφεραν από το αρχείο του πατέρα τους δημοδιδασκάλου Ηλία Μακρυγιάννη, τον Αντιδήμαρχο Γιώργο Φουντά και όλους τους κατοίκους του χωριού για τη ζεστή φιλοξενία τους και τις πληροφορίες, που μας έδωσαν. Για τη συλλογή υλικού φρόντισε η Κατερίνα Αγγελοπούλου.

Το αφιέρωμα του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ συνεχίζεται στο επόμενο φύλλο με την παρουσίαση της Αγόριαννης

Κων/νος Μακρυγιάννης

Φεστιβάλ Σελλασίας

Η καθιερωμένη Γιορτή της Ελιάς πραγματοποιήθηκε στις 07-08-09/8/2009 στη Σελλασία, με μεγάλη επιτυχία. Γιορτή της ελιάς και ταυτόχρονα έκθεση των παραγωγών της, αλλά και άλλων αγροτικών και παραδοσιακών προϊόντων από τον Νομό μας, αλλά και από άλλους Νομούς των Γεωγραφικών Διαμερισμάτων της χώρας μας. Η γιορτή εμπλουτισμένη με μουσικοχορευτικές βραδιές από γνωστούς καλλιτέχνες, προβάλλει ως ένα από τα πιο σημαντικά δρώμενα στη Λακωνία και όχι μόνο. Οι φιλότιμες προσπάθειες, το ανοιχτό μυαλό και ικανότητα του Δημάρχου του Δήμου Οινούντος κ. Ευάγγελου Βαλλιωτή να συνθέτει ιδέες και απόψεις, να ακούει προτάσεις και να συνεργάζεται, προς το κοινό όφελος της περιφέρειάς

του, με σημαντικά πρόσωπα και παράγοντες του Δήμου του, κατάφερε να κάνει γνωστή τη Σελλασία πανελλαδικά, προσβλέποντας στην ανάπτυξη όλης της Δημοτικής του Περιφέρειας. Από την πλευρά μας, δυνατή ήταν και η δική μας συμμετοχή με εκθεσιακά περίπτερα, ένα του Δήμου μας που πρόβαλλε φωτογραφικό υλικό από τοπία, προϊόντα και δράσεις, από όλα τα δημοτικά διαμερίσματα, ένα του Συλλόγου Φίλων του Δάσους Ταυγέτου «ΛΟΥΣΙΝΑ» με υλικό και δράσεις του Συλλόγου, ένα του Συνδημότη μας από την Αγόριανη Δημητρίου Ψαθά του Νικολάου με παράγωγα προϊόντα από το εκτροφείο Στρουθοκαμήλου και άλλο ένα του Αριστοτέλη Καραγιαννη από την Πελλάνα με λάδι και παράγωγα αυτού.

Ε. Βλαχογιάννη

ΨΗΦΙΣΜΑ

Στις 24 Ιουλίου 2009, στα πλαίσια των εκδηλώσεων της Εμποροπανηγυρης Αγιο-Μάμα Καστορείου, πραγματοποιήθηκε ενημερωτική παρουσίαση των μονοπατιών του Ταυγέτου της περιοχής του Δήμου Πελλάνας από τον κ. Π. Μόρφη, που δουλεύει εθελοντικά και συστηματικά για τη διάνοξη των μονοπατιών, και ακολούθησε ουσιαστική συζήτηση με παρεμβάσεις των παρευρισκόμενων. Από τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν και σε συνέχεια σχετικού υπομνήματος, που έχει ήδη υποβληθεί στο Δήμο Πελλάνας, σας ενημερώνουμε ότι:

- Η συνολική διαδρομή των μονοπατιών της περιοχής του Δήμου Πελλάνας είναι εβδομήντα (70) χιλιόμετρα, όσο σχεδόν και το μήκος των μονοπατιών που βρίσκονται νότια του Δήμου μας.
- Οι διαδρομές αυτές με τη βιοποικιλότητα και τη σπάνια χλωρίδα, είναι περιοχές εξαιρετικού φυσικού κάλλους και μεγάλης περιβαλλοντικής σημασίας.
- Η μέχρι τώρα διάνοξη και συντήρησή τους στηρίζεται στη συνδρομή των τοπικών φορέων, (όπως ο Σύλλογος Φίλων Ταυγέτου η «Λουσίνα», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βορδώνιας ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γεωργιτσίου, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λογκανίκου κ.λ.π.) και την εθελοντική εργασία των μελών τους καθώς και μελών ορειβατικών συλλόγων της Σπάρτης και της Αθήνας.
- Απαιτείται παραπέρα βελτίωση και διαρκής συντήρηση των μονοπατιών.
- Έχει εκπονηθεί μελέτη σηματοδότησης και χαρτογράφησης, η οποία έχει ήδη υποβληθεί στο Δήμο.

Θεωρώντας ότι η Δημοτική Αρχή πρέπει να παίζει κεντρικό συντονιστικό ρόλο, ζητούμε την υποστήριξή σας για τις παρακάτω δράσεις, άμεσης προτεραιότητας:

1. Ολοκλήρωση της διάνοξης και συντήρηση των μονοπατιών.
2. Χρηματοδότηση της σηματοδότησης και χαρτογράφησης όλων των μονοπατιών και τοποθέτηση χαρτών των διαδρομών στην είσοδο κάθε χωριού.
3. Οργάνωση της εκδήλωσης αγωνιστικού δρόμου με κάλυψη όλης της διαδρομής, με Πανελλαδική απεύθυνση, η οποία θα συνδυάζεται και με δράσεις προβολής του αρχαιολογικού χώρου της Πελλάνας.

Οι Σύλλογοι

Αθλητικός Σύλλογος Καστορείου «Ο Κάστωρ»
Αθλητικός Σύλλογος Λογκανίκου
Εξωραϊστικός Σύλλογος Γεωργιτσίου
Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου
Κυνηγετικός Σύλλογος Βορείου Λακεδαίμονος
Πολιτιστικός Σύλλογος Αγόριανης
Πολιτιστικός Σύλλογος Βεργαδέικων
Πολιτιστικός Σύλλογος Βορδώνιας «Παναγιώτης Ζωγράφος»

Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «Πολυδεύκης»
Σύλλογος Γεωργιτσιάνων Σπάρτης «Το Κουτούνι»
Σύλλογος των εν Αττική Γεωργιτσιάνων
Σύλλογος Φίλων Ταυγέτου «Η Λουσίνα»
Σύλλογος Κυριών Πελλάνας

Μετά την κατάθεση του ψηφίσματος, ο Δήμαρχος δεσμεύθηκε προφορικά να φέρει το θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Ενημερωτική εσπερίδα για τη γρίπη των χοίρων

Στις 20/8/2009, με πρωτοβουλία του Συλλόγου Εμποροεπαγγελματιών Καστορείου πραγματοποιήθηκε ομιλία στο Πολιτιστικό Κέντρο Μπακή, με θέμα τη γρίπη των χοίρων, από τη Διευθύντρια του Ιατρικού Κέντρου Καστορείου κ. Ευ-

σταθία Αραχωβίτη. Η ομιλία, λόγω του επικαιρότητας του θέματος ήταν άκρως ενδιαφέρουσα και εξόχως ενημερωτική και συμβουλευτική. Παραβρέθηκαν και την παρακολούθησαν, ο Δήμαρχος Πελλάνας κ. Δημ. Γομάτος, Τοπικοί Φορείς και πάρα

πολύς κόσμος. Ακολούθησε ιδιαίτερα ουσιαστική συζήτηση, την οποία συντόνισε ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Αθανάσιος Δημητράκοπουλος και η κ. Αραχωβίτη απάντησε στις ερωτήσεις του κοινού.

Ε. Βλαχογιάννη

Στις 30/09/2009, με ενέργειες του Συλλόγου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», Γεωλόγοι, στελέχη του Ινστιτούτου Γεωλογικών Μεταλλευτικών Ερευνών, επισκέφθηκαν την Παναγία τη Μισοσπορίτσα για ένα επιτόπιο έλεγχο και αποφάνθηκαν, ότι, τα αίτια δημιουργίας της σημερινής κατάστασης οφείλονται στον κατακερματισμό της βραχομάζας των ασβεστόλιθων, σε συνδυασμό με τη μορφολογία, δημιουργώντας τεμάχια τα οποία βρίσκονται σε οριακή ισορροπία. Με αποτέλεσμα σε περίπτωση σεισμού ή έντονων βροχοπτώσεων να αποκολλούνται βραχοτεμάχια, ποικίλων μεγεθών τα οποία θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια της εκκλησίας και των επισκεπτών. Ως πρόδρομα μέτρα, προτάθηκε η νέκρωση με κατάλληλα φυτοφάρμακα των ριζών των δένδρων, που βρίσκονται στο πάνω μέρος και η πλήρωση των ασυνεχειών με κατάλληλο ένεμα. Άλλες επεμβάσεις π.χ. ελεγχόμενη κατάρριψη βραχωδών τεμαχίων, αγκυρώσεις κ.λπ. δεν ενδείκνυται σε αυτή τη φάση, διότι πρέπει να προηγηθεί γεωτεχνική μελέτη βραχομάζας, απ' όπου θα εξαχθούν τα μέτρα προστασίας του ναού και ασφαλούς διέλευσης των επισκεπτών.

Μετά από αυτή τη γνωμοδότηση, συνεχίζουμε τις ενέργειες για την εφικτότερη λύση.

Η νέα γρίπη και εμείς

Η λοίμωξη από το νέο ιό γρίπης Α/Η1Ν1 μπορεί να εκδηλωθεί με ένα ευρύ φάσμα συμπτωμάτων που περιλαμβάνει κυρίως πυρετό, βήχα, καταρροή, άλγος στην κατάποση, μυαλγίες, πονοκέφαλο, ρίγη και αίσθημα κόπωσης. Σε κάποιες περιπτώσεις ιδιαίτερα όταν προσβάλλονται παιδιά, είναι πιθανή και η εμφάνιση διαρροιών και εμετών. Οι εκδηλώσεις της γρίπης από το νέο ιό μπορεί να ποικίλουν σε βαρύτητα από ήπιες έως πολύ σοβαρές. Η σοβαρή λοίμωξη μπορεί να εκδηλωθεί με την εικόνα πνευμονίας, αναπνευστικής ανεπάρκειας και να οδηγήσει ακόμα και στο θάνατο. Κάποιες συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού όπως οι έγκυες γυναίκες, τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών και άτομα με υποκείμενα νοσήματα μπορεί να εκδηλώσουν σοβαρή νόσο και επιπλοκές.

ΠΩΣ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ Η ΓΡΙΠΗ

Οι κύριοι τρόποι μετάδοσης των ιών της γρίπης είναι από άτομο σε άτομο, μέσω σταγονιδίων κατά το βήχα ή το φτέρνισμα. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν τα σταγονίδια ενός μολυσμένου ατόμου εκτοξεύονται στον αέρα και εναποτίθενται στο στόμα ή στη μύτη των ανθρώπων που βρίσκονται κοντά του.

Οι ιοί της γρίπης μπορεί επίσης να μεταδο-

θούν με την άμεση ή έμμεση επαφή (μέσω μολυσμένων επιφανειών, αντικειμένων) των χεριών με τις αναπνευστικές εκκρίσεις από μολυσμένους που νοσούν. Οι άνθρωποι με γρίπη που αναρρώνουν στο σπίτι πρέπει:

Να συμβουλευούνται γιατρό για κάθε ειδική φροντίδα που μπορεί να χρειαστούν, ιδιαίτερα εάν πρόκειται για έγκυες γυναίκες ή για πάσχοντες από χρόνια νοσήματα.

Να συμβουλευούνται γιατρό για το αν θα πρέπει να πάρουν αντιικά φάρμακα.

Εάν το άτομο που αντιμετωπίζεται και αναρρώνει στο σπίτι παρουσιάζει κάτι από τα παρακάτω τότε πρέπει ΑΜΕΣΑ να αναζητηθεί ιατρική βοήθεια.

Ιδιαίτερα έντονη συμπτωματολογία
Παράταση υψηλού πυρετού για περισσότερο από 3 ημέρες. Βελτίωση των συμπτωμάτων για λίγες ημέρες και κατόπιν νέα επιδείνωσή τους

Λαχάνιασμα με την άσκηση ή την ηρεμία

Δυσκολία στην αναπνοή ή δύσπνοια

Πόνος στο στήθος

Αιμορραγική ή σκουρόχρωμη απόχρεμψη

Κυάνωση (μελάνιασμα) στα χείλη

Συνεχείς εμετοί και αδυναμία συγκράτησης των υγρών που λαμβάνει ο ασθενής

Σημεία αφυδάτωσης όπως ζάλη στην όρθια θέση, πτώση της αρτηριακής πίεσης, μείωση της ποσότητας των ούρων, ή στα νεογνά έλλειψη δακρύων όταν κλαίει

Επεισόδια σπασμών

Σημεία σύγχυσης ή αποπροσανατολισμού ή στα βρέφη νωθρότητα /λήθαργος.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ

Στις περισσότερες περιπτώσεις δε χρειάζεται η χορήγηση αντιικών φαρμάκων για την αντιμετώπιση της γρίπης.

Σε κάθε περίπτωση η ένδειξη χορήγησης αντιικών φαρμάκων τίθεται από τους γιατρούς.

ΠΡΟΣΟΧΗ! απαγορεύεται η χρήση ασπιρίνης, ή προϊόντων με ασπιρίνη για συμπτωματική ανακούφιση (π.χ. πυρετού, κεφαλαλγίας, μυαλγιών) ιδιαίτερα σε εφήβους και παιδιά λόγω του αυξημένου κινδύνου συνδρόμου Reye (σοβαρή αντίδραση σε άτομα με γρίπη που πήραν ασπιρίνη).

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΦΡΟΝΤΙΖΟΥΝ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Αποφύγετε να είστε πρόσωπο με πρόσω-

πο με τον ασθενή.

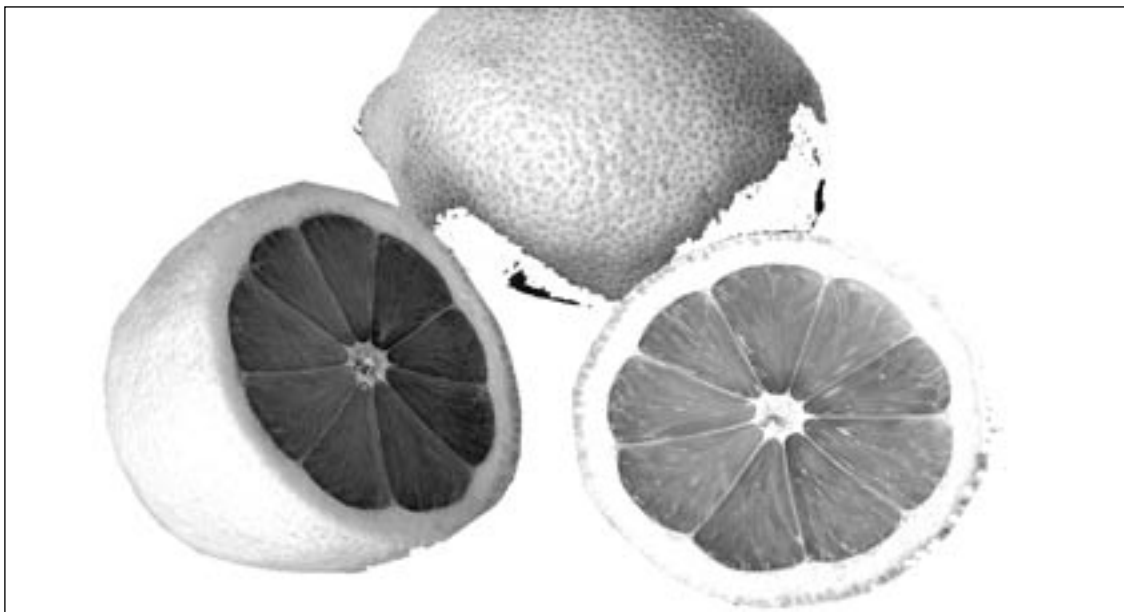
Καθαρίστε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό ή χρησιμοποιήστε αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα μετά από κάθε επαφή με τον ασθενή ή αφού έχετε χειριστεί χρησιμοποιημένα χαρτομάντιλα, ή ακάθαρτο ιματισμό.

Εάν ανήκετε στις ομάδες υψηλού κινδύνου για την εμφάνιση επιπλοκών από τη γρίπη, τότε πρέπει να αποφεύγετε τη στενή επαφή (σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων) με τον ασθενή. Εάν είναι αδύνατη η αποφυγή στενής επαφής, συστήνεται η χρήση απλής χειρουργικής μάσκας εφόσον είναι καλά ανεκτή. Μετά την αφαίρεση της μάσκας πρέπει να ακολουθεί προσεκτική υγιεινή των χεριών.

Επικοινωνήστε με γιατρό για το ενδεχόμενο προφυλακτικής χορήγησης αντιικών φαρμάκων. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να λάβετε αντιικά φάρμακα χωρίς να υπάρχει οδηγία από γιατρό. Παρακολουθήστε την κατάσταση της υγείας σας και των υπολοίπων κατοίκων του σπιτιού για πιθανή εμφάνιση συμπτωμάτων συμβατών με γρίπη (π. χ. πυρετός, βήχας, καταρροή). Σε τέτοια περίπτωση αναζητήστε ιατρική αξιολόγηση.

Ευσταθία Αραχωβίτη, Δ/ντρια Κέντρου Υγείας Καστορείου

Μαρμελάδα τριών φρούτων

Valerie Kramboviti

Το καλοκαίρι τελείωσε και παρ' όλο που ο ήλιος ακόμα ψήνει τη γη εδώ κάτω στην Κρήτη, όπου ζω, το μειωμένο φως περνάει το μήνυμά του στα διάφορα φυτά και δέντρα και καταλαβαίνουμε από την όψη τους τον ερχομό του χειμώνα. Η εποχή των πολλών φρούτων πέρασε, λοιπόν, και σύντομα θα αρχίσουμε να τρώμε τα πορτοκάλια μας αντί για καρπούζια, πεπόνια, ροδάκινα κτλ.

Εγώ είμαι Αγγλίδα στην καταγωγή, και τέτοια φρούτα δε βγαίνουν στους κήπους μας.

Φράουλες, βατόμουρα, μήλα, αχλάδια, ναι - αλλά τα καλοκαιρινά ελληνικά φρούτα μάς είναι αρκετά εξωτικά. Όμως, μας αρέσει αρκετά να φτιάχνουμε μαρμελάδα, και μια από τις αγαπημένες μας συνταγές χρησιμοποιεί νεράντζια και φυσικά, πικρίζει. Δυστυχώς, δε βρίσκουμε εύκολα αυτό το όλο και πιο σπάνιο φρούτο, και ως αναλλακτική λύση, φτιάχνουμε μια άλλη μαρμελάδα από πορτοκάλια, λεμόνια και γκρέιπ-φρουτ. Αυτή η δευτερή συνταγή έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί κανείς να την κάνει λιγότερο ή περισσότερο πικρή,

ανάλογα με το γούστο του, αλλάζοντας τις αναλογίες των διάφορων φρούτων που περιλαμβάνονται. Πάρα κάτω δίνω τη συνταγή όπως μ'αρέσει εμένα, δηλαδή, γλυκό, αλλά να πικρίζει ελαφρώς. Το τρώμε με ψωμί και βούτυρο - δεν είναι γλυκό του κουταλιού.

Εδώ, λοιπόν, η συνταγή:

Μαρμελάδα τριών φρούτων

Συστατικά

2 μεγάλα πορτοκάλια (με χοντρή φλούδα)

2 λεμόνια

Μισό γκρέιπ-φρουτ

1 κομμάτι πιπερόριζο (αν έχετε

και αν σας αρέσει)

3 κιλά ζάχαρη

1,5 λίτρα νερό

Εκτέλεση

Πλένουμε και ξεφλουδίζουμε τα φρούτα και κόβουμε τη φλούδα σε λεπτές λουρίδες -βγάζοντας το άσπρο κομμάτι αν είναι πολύ χοντρό. Κόβουμε τη σάρκα σε κομματάκια και βάζουμε τα κουκούτσια και τα άσπρα κομμάτια σε μία μικρή βαμβακερή σακούλιστα. Μουσκεύουμε τα φρούτα, τη φλούδα, τα κουκούτσια και το πιπερόριζο στο νερό για 24 ώρες.

Την άλλη μέρα, βάζουμε όλα αυτά τα υλικά (δηλαδή όλα τα υλικά εκτός της ζάχαρης) στην κατσαρόλα μας και τα σιγοβράζουμε όλα μαζί για 1 ½ ώρα, μέχρι να μαλακώσει καλά η φλούδα. Βγάζουμε το πιπερόριζο. Σφίγγουμε τη σακούλιστα να βγει το ζουμί, και πετάμε μετά τη σακούλιστα με τα κουκούτσια.

Προσθέτουμε τη ζάχαρη, ανεβάζουμε τη φωτιά σιγά-σιγά ανακατεύοντας συνέχεια μέχρι να βράσει η μαρμελάδα μας. Συνεχίζουμε να τη βράζουμε σε δυνατή φωτιά μέχρι να πήξει όσο θέλουμε. Μετά αφήνουμε τη μαρμελάδα να κρυώσει λίγο και τη βάζουμε σε καθαρά γυάλινα βάζα.

Καλή όρεξη!

Μουστοκούλουρα

Υλικά

- 1 ποτήρι του νερού λάδι
- 1 ποτήρι του νερού ζάχαρη
- Ξύσμα από δύο πορτοκάλια και ένα λεμόνι
- Μισό ποτήρι του νερού μούστο
- 2 κουταλάκια του γλυκού σόδα
- Χυμό από ένα λεμόνι
- Χυμό από δύο πορτοκάλια
- 1 κουταλάκι του γλυκού κανέλλα
- 1 κουταλάκι του γλυκού γαρύφαλλα
- 1 κιλό αλεύρι για όλες τις χρήσεις

Εκτέλεση

Βάζω σε μια λεκάνη το λάδι με τη ζάχαρη και το ξύσμα από τα πορτοκάλια και το λεμόνι και ανακατεύω μέχρι να λιώσει η ζάχαρη. Προσθέτω το μούστο και συνεχίζω για λίγο ακόμη το ανακάτεμα. Διαλύω τη

σόδα στο χυμό του λεμονιού και το ρίχνω στη λεκάνη. Στη συνέχεια ρίχνω το χυμό των πορτοκαλιών, τα κανελλογαρύφαλλα και τέλος σιγά-σιγά το αλεύρι, φροντίζοντας η ζύμη μας να είναι μαλακή.

Αφήνω τη ζύμη να ξεκουραστεί για μισή ώρα (καλύτερα να την βάλουμε στο ψυγείο), πλάθω τα κουλουράκια σε διάφορα σχήδια και τα τοποθετώ σε ταψί που προηγουμένως έχω στρώσει ειδικό χαρτί ψησίματος. Ψήνω σε προθερμασμένο φούρνο στους 180 με 200 βαθμούς, στη μεσαία σχάρα μέχρι να ροδίσουν.

Καλή επιτυχία!!!

Τη συνταγή μάς έδωσε η κ. Βασιλική Ρουμेलιώτη και όπως μας είτε την έχει πάρει από τη θεία της, κ. Ευγενία Γαλανοπούλου του Νικολάου.

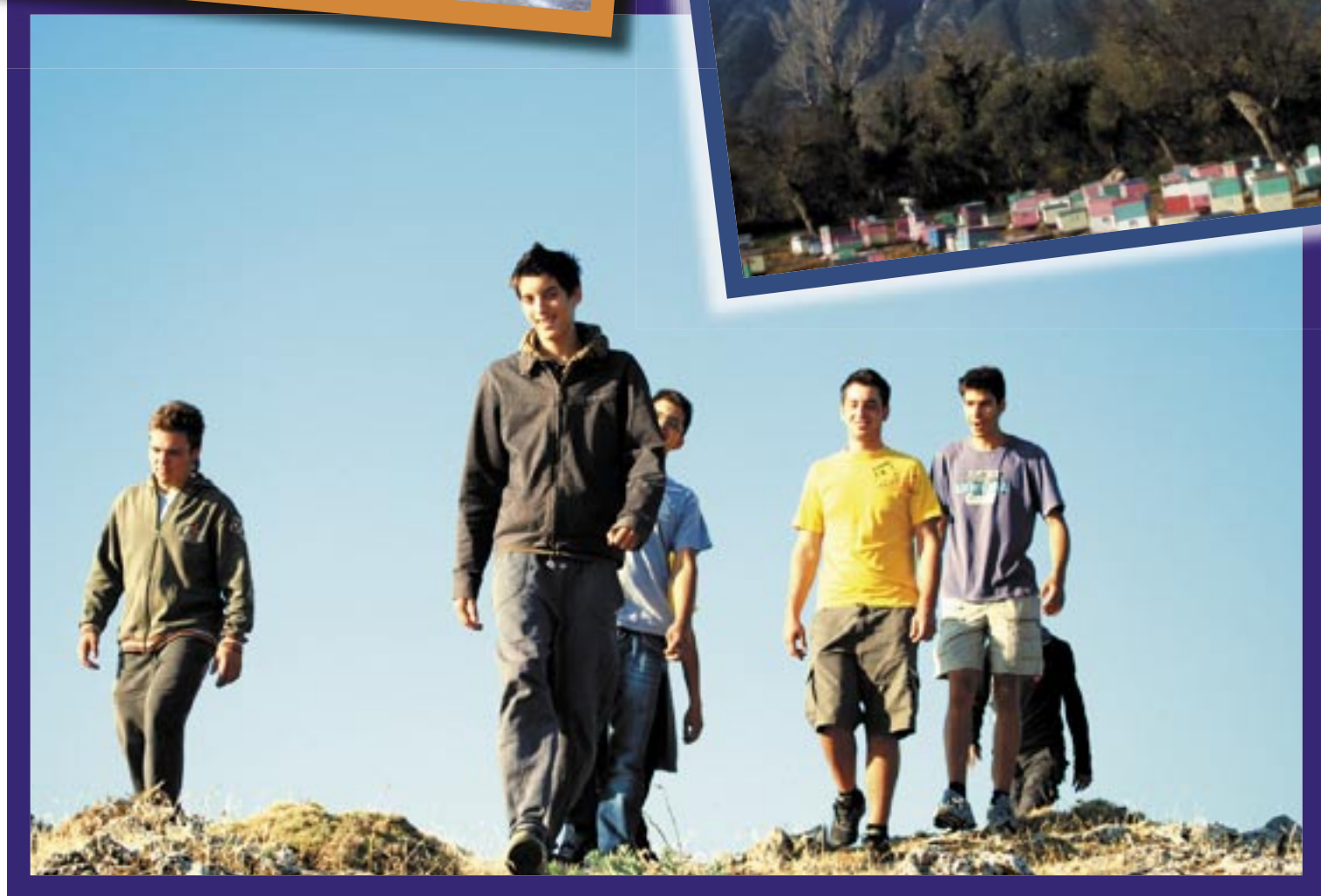
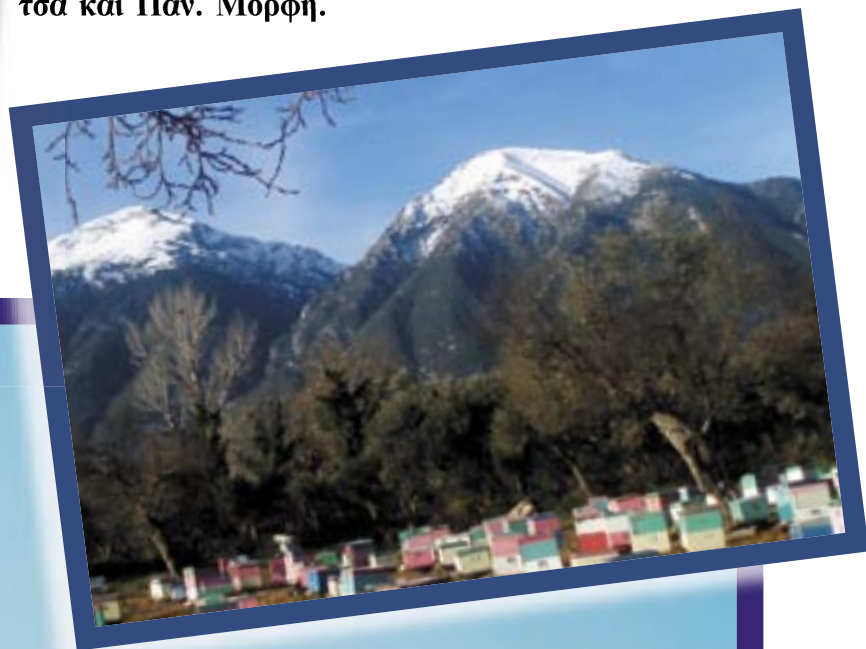

Το ζεύκωμά μας

Οι φωτογραφίες του σημερινού μας λευκώματος είναι δημιουργίες των Β. Λαγανά, Γ. Αρφάνη, Στρ. Γιαννίτσα και Παν. Μόρφη.

Επιτέλους, ας θάψουμε τους νεκρούς μας

Πέρασαν 60 χρόνια από εκείνον τον μαρτυρικό μήνα Αύγουστο του 1949 που στον Ταΰγετο, στον δικό μας Ταΰγετο, στη Λουσίνα, στου Λάττα, στην Γραμμένη Πέτρα, στα Καμάρια, παίχτηκε η τελευταία σκηνή του δράματος του αδελφοκτόνου και τραγικού εμφύλιου που οι πληγές του και οι μνήμες τους είναι ακόμα νωπές.

Εδώ από αυτές τις στήλες δεν έχω την πρόθεση να κάνω εκτενή αναφορά στα αίτια και τις αφορμές του εμφύλιου πολέμου. Δυστυχώς και τα δύο μέρη με την αδιαλλαξία τους, έπαιξαν και το παιχνίδι των μεγάλων δυνάμεων, που η στρατηγική τους ήταν διαφορετική από το συμφέρον της πατρίδας μας.

Χώρες, όπως η Ιταλία με

κοινά πολιτικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά με την Ελλάδα, έχοντας ηγεσίες που έβλεπαν το συμφέρον της χώρας τους, απέφυγαν τον αδελφοκτόνο πόλεμο.

Έτσι ο τόπος μας το Καστόρι και ευρύτερα τα γύρω χωριά πλήρωσαν με πόνο δάκρυα και αίμα τον εμφύλιο, τα καλύτερα παιδιά, μορφωμένα, νοικοκυραίοι έχοντας σαν ιδανικό έναν κόσμο καλύτερο, κυνηγήθηκαν σαν αγρίμια στις ράχες τα λαγκάδια τα κορφοβούνια του τόπου μας. Αλλά και όσοι ήταν στην άλλη πλευρά, έδωσαν το αίμα τους σε μάχες σε μακρινές πεδιάδες και βουνά.

Αν ρίξουμε μια ματιά στο Ηρώον του χωριού μας θα δούμε ότι οι πεσόντες στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο ήταν

οκτώ (8) ενώ οι νεκροί στον εμφύλιο ήταν είκοσι οκτώ (28). Όπως δε παρατηρούν και πολλοί ιστορικοί, οι εμφύλιοι πόλεμοι είναι οι πιο αιματηροί πόλεμοι και οδηγούν τις κοινωνίες χρόνια πίσω στην ανάπτυξη τους.

Πόσοι και ποιοι ήταν οι νεκροί στον εμφύλιο στον τόπο μας;

Με τον Εθνικό Στρατό έπεσαν οι παρακάτω:

Αρ. Νικητάκης, Ιωαν. Συκαράς, Ηλ. Περδίκης, Βασ. Κουτσουμπός, Παν. Μιχαλόχρηστας, Κων. Σκρεπέτης, Γεωρ. Σπυριδάκης, Γεωρ. Σταθόπουλος, Αν. Συκαράς.

Με τον Δημοκρατικό Στρατό ή σε αντίποινα από παρακρατικούς έπεσαν οι παρακάτω:

Αγγ. Αντωνάκη, Ιω. Βλαχόγιαννης, Γ. Βλάχος, Παρ. Γενεβέζος, Γ. Γιαννίτσας, Παν. Γιώργαρης, Αθ. Κακαφλίκας, Κ. Καλιάννης, Π. Λαγανάς, Β. Λάμπρος, Π. Μακρής, Ιω. Μανιάτης, Στ. Μερεκούλιας, Κυρ. Μουτή, Γ. Μουτής, Αντ. Νικητάκης, Γ. Νικολόπουλος, Π. Ξυδογιαννόπουλος, Χρ. Παναγιωτόπουλος, Γ. Παπαηλιού, Γ. Παπαδόπουλος, Στυλ. Περδίκης, Ηλ. Σπαράγγης.

Οι νικητές αναφέρονται στο Ηρώον του χωριού. Οι δικοί τους ανταμείφθηκαν από την Πολιτεία με συντάξεις, διορισμό στο Δημόσιο κ.λπ. και οι ηττημένοι αποκλειστήκαν, τα πτώματα τους σκυλεύτηκαν, χλευάστηκαν, Οι συγγενείς τους γνώρισαν διωγμούς, εξορίες, αποκλεισμούς από εργασίες, με μόνο λόγο ότι ήταν συγγενείς τους.

Πέρασαν 60 χρόνια! Ήρθε η ώρα να γίνει η υπέρβαση. Η ιδιαίτερη πατρίδα μας, το Καστόρι και η

κοινωνία του να γυρίσει σελίδα. Προτείνω να βρεθεί τρόπος, που χωρίς να οξύνει τα πάθη, να μνημονευθούν στο μνημείο του τόπου μας και οι νεκροί του Εμφυλίου πολέμου. Ξέρω πως για μερικούς, ακόμα και 60 χρόνια μετά είναι δύσκολο, νομίζω ότι χρειάζεται περισσότερο καρδιάς και όλα θα ξεπεραστούν.

Μπορεί να δημιουργηθεί μια Επιτροπή με τον Δήμο επικεφαλής για να βρεθεί μια λύση.

Όλοι οι νεκροί και από τις δύο πλευρές μαζί πήγαν σχολείο, μαζί έπαιξαν στους δρόμους και τα στενά, μαζί κολύπησαν στο ποτάμι, μαζί γλυκοκοίταξαν τα κορίτσια στο πανηγύρι τ' Αγίου Μάμμα, αντάμα ανέβηκαν στον Αγιάννη τον Νηστευτή, και πλάι πλάι είδαν τον ήλιο το πρωί να χαϊδεύει τον Ταΰγετο.

Όμως από το καπρίτσιο της μοίρας, τα παιχνίδια των μεγάλων δυνάμεων, και την καταστροφική πολιτική των ηγεσιών και των δύο πλευρών, έγιναν εξιλαστήρια θύματα και το άλικο αίμα των καλύτερων παιδιών τού τόπου μας έβαψε τους λόγγους και τα ρουμάνια.

Επιτέλους για ανθρωπιστικούς και μόνο λόγους ας πάρουμε την γενναία απόφαση και κάθε χρόνο με πρωτοβουλία όλων των Συλλόγων του τόπου μας σε κάποια γιορτή, π.χ. στις 29 Αυγούστου, ας κάνουμε ένα μνημόσυνο και ας τους μνημονεύουμε όλους με τα μικρά ονόματά τους.

Πατριώτες, ας θάψουμε επιτέλους τους νεκρούς μας, ας γυρίσουμε σελίδα. Θα είναι χρήσιμο αλλά και λυτρωτικό για όλους μας.

Γιώργης Λαγανάς

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

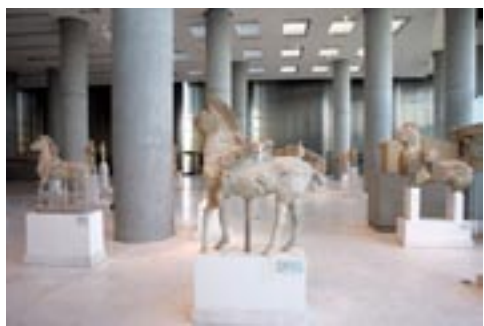

Το πανηγύρι του Αγιομάμα

Οι πρώτοι που ερχόντανε σκηνίτες οι Τσιγγάνοι,
που φέρνανε σαράβαλα μουλάρια και γαϊδούρια,
μα και την απαραίτητη μαζί τους την αρκούδα.
Και κάτι παιχνιδιάρικα και βρώμικα μαϊμούδια.
Οι γύρω κήποι ανοίγανε και μπαίνανε τα ζώα,
που φέρνανε για πούλημα με τζίβα στο σαμάρι.
Η τζίβα τότε ήτανε σημάδι ότι πουλιέται.
Και από ζα εγιόμιζε ως πάνω η πλαγια
κι αριστερά του δρόμου φτάνανε ως και στη ρεματιά.
Πρώτες στο έμπα φάνταζαν φηγούρες φωτογράφων.
Η μια φηγούρα σ' έδειχνε στο άλογο καβάλα,
κι άλλη πως επέταγες με το αεροπλάνο.
Και όλες "Δι' ενθύμιον" εγράφανε θυμάμα.
Μέσα στους κήπους πρόχειρες και οι κρασοταβέρνες,
μετά τα φρούτα εποχής, κι η μαύρη η σταφίδα,
και οι μπλεζόνες οι γλυκές, καρπούζια που τα λέμε.
Συνέχεια οι καλαμωτές γιομάτες γλειφιτζούρια,
στραγάλια, καραμελικά, για τα παιδιά καλούδια.
Και φακελάκια πούλαγαν που λέγανε την τύχη.
Και στο καμάρι φτάνουμε στις βρύσες, στις κρηνές,
Που γιόμιζαν τη γούρνα τους μπουκάλια με γκαζόζες.
Και δίπλα το μικρό της εποχής κεντράκι,
να πιεις κρυστάλλινο νερό με τη γλυκιά βανίλια.

Μετά τα μπεξεστένια μας υφάσματα γιομάτα.
Κι απέναντι και στη σειρά οι πάγκοι με πραμάτεια.
Ένας φωνάζει απλώνοντας τις όμορφες δαντέλες.
Άλλος φωνάζει γυαλικά κρυστάλλινα πως έχει.
Άλλος πως έχει τα καλά και τα γερά παπούτσια.
Άλλος πως έχει όμορφα κοπέλια απ' τας Ευρώπας,
Και άλλος τα καλύτερα της εποχής τσουράτσια.
Στη σκάλα όμως φτάνουμε για κάτω στην Πλατάνα.
Ζερβά στημένο βλέπουμε μπερντέ του Καραγκιόζη.
Δεξιά και πάνω απ' την πηγή κτισμένο μισαλώνι,
που πάνω κει επαίζανε τα όργανα όλη μέρα.
Και τελευταία φέρανε και μία πριμαντόνα,
που τραγουδούσε κι έδειχνε το πόδι ως το γόνα.
Μπροστά μας είναι τ' άπλωμα γιομάτο με τραπέζια,
εδώ μεζέδες με κρασί, κι από βαρέλι μπύρα.
Στη Βάγια, στο μυλαύλακο, κρυνώνουν τα καρπούζια.
Εδώ γλεντούσανε οι Νιοι της εποχής εκείνης
κι οι Νιες λοξοκοιτάζανε να βρουνε τον καλό τους.
Στην ντάλα του καλοκαιριού δροσιά στον Αγιομάμα,
και με κρυστάλλινο νερό, τριήμερο το θάμα...

Γιάννης Κορζής
«Ο Κρασιανιώτης»

Το νέο Μουσείο της Ακρόπολης

«Περισσότερο από οτιδήποτε άλλο τα μνημεία της Αθήνας αντικατοπτρίζουν μια στάση ζωής που έφερε τον άνθρωπο στο κέντρο του κόσμου, που αναγόρευσε σε θεά το μέτρο και το κάλλος. Ο Παρθενώνας, που με χρήματα του πολεμικού ταμείου χτίστηκε, από ανθρώπους ελεύθερους πάνω στο βράχο της Ακρόπολης, για δύσμοιρη χιλιάδες χρόνια εκφράζει σταθερά το μεγαλείο της απλότητας, το πάθος της σοφίας, τον έρωτα της ομορφιάς. Τα μάρμαρα αυτά ορίζουν πάντοτε την ψυχή μας. Και ο αγώνας για την επιστροφή των λεηλατημένων τμημάτων τους δεν είναι σοβινιστικός. Είναι αγώνας, που γίνεται στο όνομα της ανθρωπότητας, του πολιτισμού και της δικαιοσύνης. Σήμερα, πάνω στον ίδιο βράχο, τα εργοτάξια, οι μηχανικοί, οι μαστόροι και ο οίστρος τους μας παραπέμπουν στην εποχή του Φειδία, προσπαθώντας να συντηρήσουν και, στο

μέτρο του δυνατού, να αναστηλώσουν και να αποκαταστήσουν έργα που έχουν ξεπεράσει το χρόνο. Ο Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός, που έχει προκηρυχθεί για το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, προκαλεί τις δημιουργικές δυνάμεις όλης της γης στην κατασκευή ενός καινούργιου μνημείου, αντάξιου της ιδιοφνίας που θα στεγάσει»
Μελίνα Μερκούρη

Ύστερα από πολλές αντιδράσεις και επιθέσεις που δέχτηκε η ανέγερση του ΝΜΑ, το όραμα της Μελίνας έγινε πραγματικότητα. Το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης χτίστηκε και παρουσιάζει για πρώτη φορά στο σύνολο του τη γνωστή και άγνωστη ιστορία του Βράχου. Έργο-σταθμός παγκόσμιας ακτινοβολίας με 4000 εκθέματα, από τη Νεολιθική Εποχή έως τον Μεσαίωνα. Βρίσκεται δίπλα στη στάση του Μετρό- Ακρόπολη και στην αρχή του μεγάλου πεζοδρόμου της οδού Διονυσίου Αρεοπαγίτου. Ένα μοντέρνο, ασύμμετρο

κτίριο από διάφανο γυαλί, τοιμέντο, ανοξείδωτο χάλυβα και ανοιχτό στο φυσικό φως. Οι εκθεσιακοί χώροι του είναι άνετοι και φιλικό προς το περιβάλλον. Περιβάλλεται από κήπο, διαθέτει αναψυκτήριο, εστιατόριο, καταστήματα, βιβλιοπωλείο και χώρους πολυμέσων. Η ταράτσα του έχει θέα προς την Ακρόπολη. Το Νέο Μουσείο Ακρόπολης είναι μοναδικό και για έναν άλλο λόγο. Όλο το κτίριο αιωρείται πάνω από ένα μεγάλο αρχαιολογικό χώρο, που ανακαλύφθηκε κατά τις εργασίες θεμελίωσής του. Ανασκάφηκε συστηματικά (1997- 2000) και εντάχθηκε σ' αυτό ως επιτόπιο έκθεμα. Ξεχωριστά χαρακτηριστικά του μουσείου είναι τα γυάλινα δάπεδα, που ξαφνιάζουν τον επισκέπτη. Μια μαρμαρίνη αρχαϊκή Γλαύκα, σύμβολο της Αθήνας και της Αθηνάς, έγινε έμβλημα του Νέου Μουσείου και υποδέχεται τους επισκέπτες στην είσοδο.

Β. Κεμερίδου

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Εκκλησίες και μοναστήρια της Επάνω Ρίζας

Είναι ο τίτλος του Λευκώματος, που εκπόνησε ο Διδάκτωρ (PhD) της Βιοχημείας του Πανεπιστημίου Mc Gill, Μόντρεαλ- Καναδά, Δημήτριος Α. Σπαντίδος, ο οποίος γεννήθηκε στον Άγιο Κωνσταντίνο Λακεδαίμονος το 1947. Τελείωσε το Γυμνάσιο στην Τρίπολη και σπούδασε Χημεία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Διαπρέπει ως επιστήμων τόσο στο εξωτερικό όσο και στην Ελλάδα για το πλούσιο ερευνητικό του έργο. Έργο που έχει συμβάλει στη διάγνωση, την πρόγνωση και τη θεραπεία του καρκίνου. Όμως ο επιστήμων Δ. Σπαντίδος, δεν έχει αποκοπεί από την κοινωνία. Νοιώθει την ομορφιά « πούχουνε οι ιστορίες». Γράφει στον πρόλογο του Λευκώματός του: «Για να μάθουμε την αλήθεια για το παρελθόν, που θα φωτίσει το μέλλον, είναι αναγκαίο να καταγραφούν τα υπάρχοντα στοιχεία». Και σε άλλο σημείο του προλόγου του: «Πιστεύοντας ότι η μικρή τοπική ιστορία είναι εξίσου σημαντική με την Παγκόσμια Επιστημονική Ιστορία, επιχείρησα αυτήν την ασυνήθιστη προσπάθεια αποτιμώντας έτσι φόρο τιμής και

στο μικρό- αυτό που μας οδηγεί στο σπουδαίο». Επισκέπτεται λοιπόν τον τόπο καταγωγής του και επιχειρεί ένα οδοιπορικό στο βόρειο Ταΰγετο. Κατέγραψε και φωτογράφησε όλες τις εκκλησίες και τα μοναστήρια του δήμου Πελλάνας ή Επάνω Ρίζας της Λακεδαίμονος, όπως λεγόταν κατά την εποχή της Επανάστασης του 1821 η βορειοανατολική πλευρά του Ταυγέτου. Οι χώροι αυτοί λατρείας απετέλεσαν τα θρησκευτικά και πνευματικά κέντρα της περιοχής και συνέβαλαν στη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας και συνείδησης.

Η δομή του Λευκώματος

Ο συγγραφέας προτάσσει μια εισαγωγή, που αφορά στην ιστορία της Πελλάνας από την προϊστορική εποχή μέχρι τα χρόνια της μεγάλης μετανάστευσης στο εξωτερικό (Αμερική, Αυστραλία, Γερμανία), ιδίως μετά το 1951, αλλά και στο εσωτερικό της χώρας (Αθήνα, Σπάρτη, Καλαμάτα). Στη συνέχεια παρουσιάζει κάθε μια από τις εννέα κοινότητες, που απαρτίζουν το δήμο Πελλάνας (Νόμος Καποδίστριας, 1998) με τους συνοικισμούς τους και με αλφαβητική

σειρά.

1. Άγιος Κωνσταντίνος - Φουντέικα - Βουτούχος, 2. Αγόριανη, 3. Αλευρού, 4. Βορδόνια, 5. Γεωργίτσι, 6. Καστόρι - Καστρί - Νέα Λιβερά - Σερβέικα, 7. Λογγανικός - Βεργαδέικα - Κοτίτσα, 8. Πελλάνα - Παρδάλι, 9. Περιβόλια.

Για κάθε κοινότητα υπάρχουν φωτογραφίες των εκκλησιών ή των μοναστηριών και κείμενα σχετικά με τον τόπο, το ιστορικό και το ρυθμό τους. Στο φωτογραφικό του Άλμπουμ ο συγγραφέας συμπεριέλαβε και τις μονές του Αμπελακίου και της Ρεκίτσας που ανήκαν παλαιότερα στο δήμο Πελλάνας, αλλά και τις μονές των Καλτεζών και του Μανδρακίου(Επισκοπής Λακεδαίμονος) και τις εκκλησίες του Αγίου Νικήτα της Νέδουσας και του Δυρραχίου, επειδή συνδέονται ιστορικά με την περιφέρεια του δήμου Πελλάνας. Ογδόντα φωτογραφίες-ζωγραφίες, που ζωντανεύουν μνήμες από γιορτές, πανηγύρια, αλλά και αγώνες. Φωτογραφίες, που προσκαλούν τον αναγνώστη να επισκεφθεί τον τόπο μας και να γνωρίσει τις ομορφιές του.

Β. Κεμερίδου

Βιβλία

Ιωάννα Καρυστιάνη
ΣΟΥΕΛ
Εκδόσεις Καστανιώτη

Από τη σεναριογράφο της ταινίας του Παντελή Βούλγαρη « Νύφες» το μυθιστόρημα Σουέλ . Στη γλώσσα των ναυτικών σουέλ σημαίνει βουβός κυματισμός του ωκεανού. Η Ιωάννα Καρυστιάνη καταθέτει ότι το μυθιστόρημα αυτό οφείλεται στους Αντριώτες, Κεφαλλονίτες, Τηνιακούς, Κερκυραίους και Χανιώτες ναυτικούς, συνταξιούχους και εν ενεργεία, που τη βοήθησαν να γνωρίσει και στη συνέχεια να αποδώσει πώς είναι η ζωή πάνω σ' ένα φορτηγό καράβι, την καθημερινότητα των ναυτικών, τις διάφορες συμπεριφορές, τις μνήμες. Ήρωας κεντρικός του μυθιστορήματος ο καπταν- Μήτσος Αυγουστής. Παντρεύτηκε νικημένος από τα εξοντωτικά χουβαρνταλίκια του πεθερού, αλλά ήταν ερωτευμένος με τη Λίτσα. Το σουέλ της σεινήδησής του αχολογούσε και τον καταδίκαζε για τα σπαταλημένα νιάτα της . Έτσι αποφάσισε να μείνει μακριά από τη στεριά. Δεν τον χωρούσε κανένα σπίτι. Σπίτι του είναι πλέον το ATHOS III. Το καταφύγιο, όπου φυλάει ερμητικά κλεισμένα τα μυστικά του, συντροφιά με το σουέλ. Το μυθιστόρημα διακρίνεται για τη δυνατή αφήγηση, τις ζωηρές εικόνες και όλων των λογίων τα συναισθήματα στο φόρτε.

Β. Κεμερίδου

Ευγένιος Χατζούδης
ΣΠΕΡΝΟΥΝ ΚΑΠΝΟ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ;
Τέχνη και Επιστήμη
Εκδόσεις Ποταμός, 2009

Δεν θα μεροληπτήσω, παρότι πρόκειται για τον ερευνητή φυσικοχημικό που επέβλεψε τη διδακτορική διατριβή μου. Όμως αυτό το βιβλίο κάνει μια ουσιαστική παρέμβαση στη βιβλιογραφία, και επικεντρώνοντας κυρίως στη ζωγραφική, αποδεικνύει ότι επιστήμη και τέχνη δεν ακολουθούν

παράλληλους αλλά τεμνόμενους δρόμους. Πολλά σπουδαία ονόματα συνηγορούν σ' αυτό από τον Λεονάρντο Νταβίντσι μέχρι τον Νταλί, τον Πάμπλο Πικάσο και τους σύγχρονους όπως ο Damien Hirst (Ντάμιεν Χιρστ). Μια επίσκεψη στην Tate Modern (Τέιτ Μόντερν) του Λονδίνου του αποκαλύπτει. Εξάλλου, επιστήμονες και καλλιτέχνες ζουν κοινά πάθη και δουλεύουν κνηγώντας την εμπειρία του μυστηριώδους, όπως είχε ο Αϊνστάιν. Υπάρχει μια διαφορά, στην επιστήμη όταν ανακαλυφθεί το καινούργιο το παλιό πεθαίνει. Ένα βιβλίο με πάρα πολλά στοιχεία, για όλους και ιδιαιτέρως για τους εραστές της τέχνης αλλά και της επιστήμης.

Ε. Λαμπή

Συλλογή πληροφοριών- επιμέλεια κειμένων: Ε. Βλαχογιάννη

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 16/08/2009, η Κατερίνα Γ. Μουτή και ο Χρήστος Κ. Αρβανίτης απέκτησαν ένα κοριτσάκι.

Το δεύτερο κοριτσάκι τους, απέκτησαν στις 21/08/2009 η Βίκυ και ο Κώστας Ιωάν. Ρουμελιώτης.

Στην Αθήνα, η Τριαντάφυλλη Χ. Λαμπράκη και ο Παναγιώτης Φουράκης, απέκτησαν στις 05/09/2009 ένα αγοράκι.

Στη Σπάρτη, η Παναγιώτα Χ. Καραλαίμα και ο Χρήστος Αθ. Αρβανίτης απέκτησαν στις 21/09/2009, το δεύτερο παιδί τους, ένα κοριτσάκι.

Στη Νέα Υόρκη, ευτυχισμένοι παππούς έγινε ο Κώστας Τσίχλης, αφού ο γιός του Ηλίας απέκτησε δεύτερο παιδάκι, ένα κοριτσάκι και η κόρη του Ευγενία το μήνα Αύγουστο απέκτησε δίδυμα, ένα κοριτσάκι και ένα αγοράκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στις 11/08/2009, η Αλεξία Β. Μενίδη και ο Μπάμπης Ρέτζος, βάπτισαν στο Καστόρειο στην κεντρική εκκλησία μας, τον γιό τους και του έδωσαν το όνομα Βασίλης.

Στις 22/08/2009, η Γιούλη και ο Δήμος Παν. Διπλάρης βάπτισαν στην Ιερά Μονή της Ζωοδόχου Πηγής, στο Καστρί το γιό τους και του έδωσαν το όνομα Παναγιώτης.

Στις 26/09/2009 η Ελένη και ο Αλέκος Σταυρόπουλος βάπτισαν στο Καστόρειο, στην κεντρική εκκλησία μας, την κόρη τους και της έδωσαν το όνομα Σταματίκη.

ΓΑΜΟΙ

Στις 02/07/2009 παντρεύτηκαν, στο Καστόρειο, ο Γεώργιος Λάμπρος του Βασιλείου και η Κωνσταντίνα Σκουρμπέλου του Ιωάννη.

Στις 18/07/2009, ο Κωνσταντίνος Γιαννόπουλος του Νικολάου και της Ποτούλας Κ. Βλαχογιάννη και η Φωτεινή Γάγκα του Νικολάου παντρεύτηκαν στη Μαγούλα Σπάρτης, στον Ιερό Ναό της Ζωοδόχου Πηγής.

Στις 16/08/2009, ο Γεώργιος Οικονομάκης του Ιωάννη και η Παναγιώτα Μαϊμώνα του Παναγιώτη παντρεύτηκαν στον Ιερό Ναό της Γεννήσεως της Θεοτόκου στα ΒρέσθENA.

Στις 05/09/2009, ο Ιωάννης Κανελλάκος του Γεωργίου και της Βασιλικής Ι. Χίου και η Ζωή Δήμου του Κων/νου παντρεύτηκαν στον Άγιο Ιωάννη στο Κεφαλάρι Σπάρτης, στο ομώνυμο εκκλησάκι.

Στις 5/9/2009, ο Κωνσταντίνος Μαστρογιάννης του Ιωάννη και η Ευγενία Λιακοπούλου του Γεωργίου παντρεύτηκαν στην Αθήνα, στον Ιερό Ναό της Αγ. Τριάδας Νέας Φιλαδέλφειας.

Στις 05/09/2009, ο Γεώργιος Παπαδόπουλος του Αθανασίου και η Σταματίνα Κυριακούλα του Παναγιώτη παντρεύτηκαν, στον Ιερό Ναό της Ζωοδόχου Πηγής, στους Αγριάνους.

Στις 06/09/2009, ο Δημήτριος Βισβής του Παναγιώτη και της Αφρούλας Λαγανά και η Αθ-

νά Γεωργοπούλου του Νικολάου παντρεύτηκαν στο Ξηροκάμπι, στον Ιερό Ναό της Αγ. Τριάδας.

Στις 12/09/2009 η Λουίζα- Αμαλία Ανδριανοπούλου του Νικολάου και ο Φώτιος Σαχάμης, παντρεύτηκαν στον Ιερό Ναό Αγ. Μαρίας στο Πόρτο Ράφτη Αττικής.

Στις 13/09/2009 στην Νέα Υόρκη στην Αμερική, παντρεύτηκαν η Μαρίκα Κουρνιώτη του Ευσταθίου και της Ιωάννας Κ. Αγγελπούλου και ο Αριστείδης Κωνσταντίνου Μανιάτης στον Ιερό Ναό του Σωτήρα.

ΠΕΝΘΗ

Η Αλεξάνδρα Βιτάλη, πέθανε στην Αθήνα σε ηλικία 84 ετών και κηδεύτηκε στις 02/07/2009 στα Σερβείκα.

Η Μαρία Παναγιωτοπούλου του Γεωργίου, πέθανε στην Αθήνα στις 19/07/2009, σε ηλικία 76 ετών.

Η Μαρία Παναγιώταρου του Γεωργίου, πέθανε στην Αθήνα, στις 19/07/2009 και κηδεύτηκε στο Καστόρειο, σε ηλικία 75 ετών.

Ο Αθανάσιος Λιακόπουλος του Παναγιώτη πέθανε στις 04/08/2009 στην Αθήνα, σε ηλικία 56 ετών και κηδεύτηκε στο Νεκροταφείο της Αγ. Παρασκευής Αττικής.

Ο Παναγιώτης Γιαννούλης του Γεωργίου, πέθανε καθ' οδόν, οδηγώντας από Καστόρειο προς Σπάρτη στις 11/08/2009, σε ηλικία 70 ετών, και κηδεύτηκε στη Μαγούλα Σπάρτης.

Η Αικατερίνη Γερμανού του Γεωργίου, πέθανε, στις 18/08/2009 στην Αυστραλία, σε ηλικία 94 ετών.

Ο Κωνσταντίνος Κραμποβίτης του Ηλία, πέθανε στην Αθήνα στις 23/09/2009 και κηδεύτηκε στο Καστόρειο, σε ηλικία 96 ετών.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Με χαρά παρουσιάζουμε και φέτος τα παιδιά μας που πέτυχαν στις Πανελλήνιες εξετάσεις:

1) Γιαννακάκης Λεωνίδα του Κωνσταντίνου από Λογκάνικο στο ΤΕΙ Πάτρας, Πολ. Έργων Υποδομής,

2) Δημητρίου Αθανάσιος του Παναγιώτη από Καστόρειο στο ΤΕΙ Χαλκίδας, Τμήμα Αυτοματισμού.

3) Κυριαζίδη Μυρτώ του Δημητρίου και της Νίκης Αποστολάκου, από Αθήνα, στη Φιλοσοφική - Παιδαγωγικό Ψυχολογίας, στην Αθήνα.

4) Μανωλάκου Σοφία του Παναγιώτη από Βορδόνια στο Παιδικό Προσχολικής Εκπ/σης Κρήτης(Ρέθυμνο).

5) Ρόδη Αθηνά του Νικολάου και της Ευγενίας Λαμπή, από Αθήνα, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Μηχανικός Σχεδιασμού Προϊόντων & Συστημάτων.

6) Τζωρτζάκη Αγγελική του Αθανασίου, από Αθήνα, στο τμήμα Πολ. Μηχανικών Πολυτεχνείου Πάτρας.

Περάτωσαν με άριστα τις μεταπτυχια-

κές σπουδές τους:

1) Η Βάλια Παπαδημητράκη του Γρηγορίου και της Γαρυφαλλίτσας Αν. Ρουμελιώτη, «στην Επικοινωνία και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης - Κατεύθυνση: Πολιτική επικοινωνία και νέες Τεχνολογίες», από το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

2) Η Ελένη Λιάπη του Γρηγορίου και της Ανατολής Χ. Παπαδοπούλου, στην Ευρωπαϊκή Ιστορία του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Στη συνέχεια του καλοκαιριού υποδεχθήκαμε, ακόμη, πολλούς ομογενείς μας που ήλθαν για να περάσουν λίγες ή περισσότερες ημέρες κοντά μας. Από την Αμερική ήλθαν: ο Γιώργος Ν. Νικολόπουλος(Σαφώνης με τη σύζυγό του Αγγελική, ο Δημήτρης Κ. Αγγελόπουλος με τη σύζυγό του Πόλα, ο Γιώργιος Παναγάκης με τη σύζυγό του Έφη, η Αλέκα Μελά-Βαλάση, η Πολυξένη Κουτρομπή -Χαρήτου με τα παιδιά της, ο Νίκος Παρασκευόπουλος, η Μαρίκα Κ. Μπασκουρέλου από την Αλάσκα, ο Δημήτρης Ιωαν. Κουτρομπής με τη σύζυγό του, η Μαρία Τσίχλη - Γιαννακάκη με τον γιό της Γιώργο Γιαννακάκη, ο Γιάννης Κάντζας με τη σύζυγό του, ο Παναγιώτης Θεοφ. Μουτής, ο Κώστας Ηλ. Τσίχλης, ο Γιώργος Π. Κουτρομπής με τη σύζυγό του Ευθυμία. Από τον Καναδά ήλθαν: ο Παναγιώτης Ευαγγ. Λιακόπουλος με τη σύζυγό του Αργυρώ, η Μαρία Λαμπράκη -Ζιέγα, ο Γιάννης Δρίτσας με τη σύζυγό του Ματούλα (Σκαρλατίνη), η Αγγελική και η Μαρία Μπουραντώνη. Από την Αυστραλία ήλθαν: ο Ιερέας Σπύρος Βουνάσης με την πρεσβυτέρα του Αγγελική (από την Αδελαΐδα), ο Αλέκος Νικ. Λάζαρης με τη σύζυγό του και ο αδελφός του Δήμος Λάζαρης με τη σύζυγό του, η Αθηνά Ζούζουλα-Γεωργαντά, ο Τάσος Κακούνης με τη σύζυγό του Δέσποινα, ο Χρήστος Ξυδογιαννόπουλος με τη σύζυγό του και ο αδελφός του Νίκος Ξυδογιαννόπουλος με τη σύζυγό του, ο Γιώργος Μαρατάς με τη σύζυγό του, ο Γιάννης Χίος με τη σύζυγό του Μαρία(Τσάκωνα) και τα παιδιά τους. Από την Γερμανία ήλθαν: η Νικολέτα Βαιδάκη με τον σύζυγό της.

ΕΥΧΕΣ

Ευχόμαστε στους μαθητές του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου μια καλή και εποικοδομητική σχολική χρονιά.

Όλες τις ευχές δίνουμε, από καρδιά μας, στους δύο υπεραιωνόβιους συμπατριώτες μας, που ζουν στο Καστόρειο: Στον Γεώργιο Αλεξανδράκη, που έκλεισε τα 100 χρόνια του στις 02/09/2009 και ευτύχησε να γιορτάσει τα γενέθλια του με τα παιδιά, εγγόνια και δισέγγονά του και στη Μαρία Λιναρδάκη του Κων/νου, που έκλεισε τα 100 χρόνια της στις 23/04/2009

και αυτή ευτύχησε, να είναι με παιδιά, εγγόνια, δισέγγονα και τρισέγγονα, Εδώ, να σημειώσουμε, ότι, ο συνταξιοδοτικός της φορέας στην Αμερική, της έστειλε ευχές για τα γενέθλιά της. Λέτε κάποτε να έλθει μια μέρα που και τα δικά μας Ταμεία θα στέλνουν ευχές για τη μακροζωία μας;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Πολύ καλή η πρωτοβουλία του συμπατριώτη μας Θεόδωρου Δημ. Σμυρνίου, Προέδρου του Πολιτιστικού Συλλόγου Αποδήμων και Επαναπαρισθέντων Λακώνων «ΛΕΩΝΙΔΑΣ», να διοργανώσει στις 5/7/2009, επίσκεψη του Τμήματος Γυναίκων στο Καστόρειο, με προσκύνημα στην Ιερά Μονή στο Καστρί και να φροντίσει για την τηλεοπτική κάλυψη της όλης εκδήλωσης και τη μετάδοσή της κατ'επανάληψη από τον τηλεοπτικό σταθμό «TV ΕΛΛΑΔΑ».

Στις 4/7/2009 μέλη του Συλλόγου μας «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ» και μέλη του Συλλόγου Φίλων του Δάσους Ταυγέτου «ΛΟΥΣΙΝΑ», ανέβηκαν το φαράγγι του Κάστορα. Στον γυρισμό στη γέφυρα, τους περιμέναμε με κολασσιό, προσφορά του Συλλόγου μας. Το κέφι δεν άργησε να έλθει και ο Ντίνος Λαγανάς με το μπουζούκι του μας παρέσυρε να τραγουδήσουμε αξέχαστες δημιουργίες.

Την επομένη ημέρα στις 5/7/2009, μέλη του Συλλόγου μας «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ», φίλοι του Καστορείου και λάτρεις του βουνού, ανέβηκαν για τσάι στο Σουσιανίτικο και μετά στο Βορδονιάτικο βουνό. Στην επιστροφή, στη Λουσίνα, προσκεκλημένοι όλοι του Γιάννη και της Κικής Γιαννίτσα, απόλαυσαν νόστιμο και πλούσιο σε μεζέδες φαγητό με καλό κρασί.

Τον κύκλο των πανηγυριών του καλοκαιριού άνοιξε ο Αθλητικός Σύλλογος του Δημοτ. Διαμερίσματος Πελλάνας, διοργανώνοντας χοροπανηγυρη με ζωντανή μουσική και νόστιμη μπουζοπούλα στις 10/7/2009, στη Βρύση Πελλάνας, με μεγάλη επιτυχία.

Στις 1/8/2009, ο Κυνηγητικός Σύλλογος Βορείου Λακεδαιμόνος, διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία, μουσικοχορευτική βραδιά, στον Άγιο Μάμα, με ζωντανή μουσική και καλό φαγητό.

Στις 14 και 15/8/2009 ο Αθλητικός μας Σύλλογος «ΚΑΣΤΩΡ», διοργάνωσε δύο συνεχόμενες μουσικοχορευτικές βραδιές με φαγητό στον υπαίθριο χώρο της γέφυρας του Κάστορα. Και οι δύο βραδιές χαρακτηρίστηκαν πετυχημένες, ιδιαίτερα η πρώτη στην οποία υπήρχε ζωντανή μουσική και μεγάλη προσέλευση κόσμου.

Στις 15 Αυγούστου, ο Πολιτιστικός Σύλλογος

Ζούμε στην Καστοριά

Περιβολίων, προς τιμή και της εορτάζουσας εκκλησίας τους, διοργάνωσε μουσικοχορευτική βραδιά με ζωντανή μουσική και φαγητό. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε και διασκέδασε μέχρι το πρωί πολύς κόσμος.

Στις 07/9/2009, παραμονή της μνήμης της εκκλησίας μας, ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου, διοργάνωσε, μουσικοχορευτική βραδιά στην πλατεία του Καστορείου, με ζωντανή μουσική και φαγητό. Παρά τις άσχημες καιρικές συνθήκες το κέφι δεν άργησε να έλθει και διασκέδασαν οι παρευρισκόμενοι μέχρι τις πρωινές ώρες.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

και ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου διοργανώνουν από κοινού επίσκεψη στο νέο Μουσείο της Ακρόπολης την 01/11/2009, ημέρα Κυριακή. Η επίσκεψη θα γίνει σε δύο προκαθορισμένα γκρουπ των 50 ατόμων. Στη συμμετοχή για την επίσκεψη θα προηγηθούν οι συμπολίτες μας, που θα ξεκινήσουν με λεωφορείο από το Καστόρειο και τα ευρισκόμενα στην Αθήνα μέλη των οικογενειών τους. Μετά την επίσκεψη στο Μουσείο, θα καθίσουμε για φαγητό στην ταβέρνα της Πλάκας «Ο Γέρος του Μωριά», που διαθέτει και ζωντανή Μουσική.

Ε. Βλαχογιάννη

Κώστας Ηλ. Κραμποβίτης

Γεννήθηκε στο Καστόρι το 1913 και απεβίωσε στις 22 Σεπτεμβρίου 2009 στο Ηράκλειο Κρήτης. Σπούδασε ιατρική στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και ειδικεύτηκε στο Λαϊκό και στο Τζάινιο. Το 1947 παντρεύτηκε με την Ρένα του γένους Γελέ από τη Κύθνο και απέκτησαν δύο γιούς, εγγόνια και ένα δισέγγονο. Από τη δεκαετία του '50 υπηρέτησε στη Παμμακάριστο ως Παθολόγος-Νευρολόγος. Αγαπούσε πολύ το χωριό, και όλα αυτά τα χρόνια φρόντισε, εξυπηρετήσε, συμβούλεψε και συμπαραστάθηκε σε πάρα πολλούς συμπατριώτες μας, ιδιαίτερα εκείνες τις δύσκολες εποχές που έπρεπε να ανέβουν στην Αθήνα για λόγους υγείας και χρειάζονταν καθοδήγηση. Υπήρξε μία πολύ δυνατή φυσιογνωμία που εφάρμοσε τα πιστεύω του στη πράξη.

ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΜΕΣΟΣΠΟΡΙΤΙΣΣΑ

ΣΚΡΟΥΜΠΕΛΟΥ ΑΓΓΕΛΑ	100 ευρώ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΓΡ.	100 ευρώ
ΤΖΟΥΒΕΛΗΣ ΔΗΜ.	25 ευρώ
ΤΑΣΟΥΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	50 ευρώ
ΜΑΝΤΑ ΠΕΠΗ	10 ευρώ
ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗΣ Κ.	50 ευρώ

ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΣΥΝΕΔΡΑΜΑΝ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΟΙ:

ΚΕΜΕΡΙΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΡΕΞΙΝΗΣ ΙΩΑΝ.
ΓΕΝΟΒΕΖΟΣ ΠΑΝ.	ΚΟΥΚΑΚΗ ΜΑΤΟΥΛΑ
ΟΙΚΟΓ. ΓΕΡΟΝΤΙΔΗ	ΚΡΑΜΠΟΒΙΤΗΣ ΔΗΜ.
ΡΟΥΜΕΛΙΟΤΙΣ ΝΙΚ	ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ ΘΑΝΟΣ
ΠΕΪΜΑΝΙΔΗΣ Γ.	ΛΑΓΑΝΑΣ ΚΩΝ.
ΚΟΥΚΑΚΗ ΒΑΣ.	BASKOUS MARIA
ΔΗΜΗΤΡΑΚΑΚΗΣ ΔΗΜ.	PARASKEUOPOULOS NICK

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ
ΚΑΥΣΕΩΣ
ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
57747
ΟΠΛ. 22217
ΚΙΝ. 6942 407 780

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
SUPER MARKET
ΣΥΡΤΑΔΙΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΑΔΡΕΥΤΙΚΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΑΚΑΚΙΑ
ΠΕΡΙΦΡΑΣΕΙΣ - ΤΖΑΜΙΑ
ΚΑΣΤΟΡΙ ΤΗΛ / FAX: 27310 57218

ΕΟΡΤΕΣ

Και αυτό το καλοκαίρι τα ξωκλήσια καθαρίστηκαν, ασπρίστηκαν και στολίστηκαν για να υποδεχθούν τους πάρα πολλούς πιστούς πατριώτες μας, που τίμησαν με την παρουσία τους, τη μνήμη των Αγίων και παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία με ευλάβεια και κατάνυξη.

Ο εορταστικός κύκλος άνοιξε στις 20/7/2009, με την εορτή στο ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία, στην κορυφή του ομώνυμου λόφου μας, μετά στις 26 / 7/2009, εόρτασε η Αγία Παρασκευή και ακολούθησε στις 27/7/2009 η εορτή του Αγίου Παντελεήμονα, που την εορτάζουμε στο ξωκλήσι του Αϊ Μάμα. Με το που μπήκε και ο Δεκαπενταύγουστος, στις 6 /8/2009, στο κτήμα της οικογένειας Νικολόπουλου Καστανιώτες και Περιβολιώτες εόρτασαν την εορτή του Σωτήρα και απόλαυσαν την φιλοξενία και τα εδέσματα, που προσφέρθηκαν από την οικογένεια Νικολόπουλου. Προς το τέλος του καλοκαιριού, τον κύκλο έκλεισε η εορτή του Αγίου Ιωάννη στις 2/9/2009 στο ξωκλήσι στον Άγιο Μάμα.

Η μεγάλη εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στις 15/8/2009, εορτάστηκε με λαμπρότητα και θρησκευτική κατάνυξη από τους συμπατριώτες μας. Πάρα πολλοί προτίμησαν να εκκλησιασθούν στην εκκλησία μας, άλλοι πήγαν στις εκκλησίες που εόρταζαν και είχαν την τιμητική τους, στα Περιβόλια, αλλά και στον Κάρδαρη, όπου μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας ακολούθησε το καθιερωμένο γλέντι με μουσική και μπουζοπούλα, δίπλα στην πηγή.

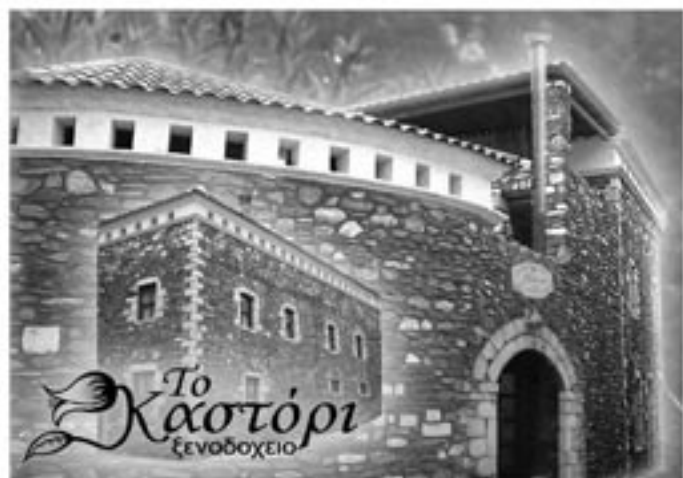
Στις 23/8/2009 στην Μπρουσάκα, εορτάστηκαν τα εννιάμερα της Παναγίας. Η εορτή διοργανώθηκε από το Σύλλογο Φίλων του Δάσους Ταύγέτου

«ΛΟΥΣΙΝΑ», με εκδηλώσεις και ομιλίες για το περιβάλλον και με πλούσιους μεζέδες και καλό κρασί. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων, τιμήθηκε η Διευθύντρια του Ιατρικού Κέντρου Καστορείου ιατρός κ. Ευσταθία Αραχοβίτη, για την άριστη εκτέλεση των καθηκόντων της, επιδεικνύοντας την αγάπη και την στοργή της στους έχοντες ανάγκη συμπατριώτες μας. Στην εκδήλωση παρέστησαν, ο Βουλευτής της Ν.Δ. κ. Γρηγόρης Αποστολάκος, ο Δήμαρχός μας κ. Δημ. Γομάτος, η εκπρόσωπος του Νομάρχη και πατριώτισσά μας κ. Γεωργία Γαλανοπούλου, ο Πρόεδρος του Χ.Υ.Τ.Α. κ. Σταύρος Αργειτάκος και άλλοι επίσημοι και παράγοντες του τόπου μας. Μεγάλη ήταν η προσέλευση και συμμετοχή του κόσμου.

Στις 29/8/2009, είχε την τιμητική του το εκκλησάκι του Αϊ Γιάννη, στην κορυφή του βουνού μας. Και φέτος πολλοί συμπατριώτες μας ανέβηκαν και παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία, μετά την οποία, απόλαυσαν τους νόστιμους άρτους προσφορά κάποιων πιστών και ασφαλώς την όμορφη θέα που προσφέρει το τοπίο. Στην επιστροφή, σχεδόν όλοι, κάθισαν στη Λουσίνα για ξαπόσταμα και απόλαυσαν δροσερό νερό και το κολατσιό που είχαν μαζί τους ή τους προσφέρθηκε από τους πάντα φιλόξενους βουνήσιους μας.

Στις 8/9/2009 στα Γενέθλια της Θεοτόκου, εόρτασε με επισημότητα και μεγαλοπρέπεια, όπως της αρμόζει, η εκκλησία μας. Τη Θεία Λειτουργία παρακολούθησαν ο Δήμαρχος κ. Δημ. Γομάτος και τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, άλλοι επίσημοι και παράγοντες του τόπου μας και πλήθος κόσμου απ όλη τη Δημοτική μας Περιφέρεια.

Ελ. Βλαχογιάννη

Ευαγγελία Νικολοπούλου
Καστόρειο Δήμου Πελλάνας - Λακωνία - Σπάρτη
ΤΚ 23100,
τηλ: 27310 57118, 6909482756, fax: 27310 57205
www.kastorihotel.com - www.focusgreece.gr
email: info@kastorihotel.com

Εικόνες του τριμήνου

Πανηγύρι Καστορείου

Η σκέψη και η απόφαση του Δήμου Πελλάνας και των τοπικών Συλλόγων Καστορείου να συνεργασθούν και να συνδιοργανώσουν, για πρώτη φορά, το καθιερωμένο εορταστικό τριήμερο στις 25, 26 και 27/7/2009, απέδειξε περίτρανα, εκ του αποτελέσματος, τη σημασία του ρητού «η ισχύς εν τη ενώσει». Το τριήμερο πλαισιώθηκε με πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και ημερίδες ενημέρωσης, με παράλληλη λειτουργία έκθεσης φωτογραφιών και υλικού από τη δράση των συνδιοργανωτών, καθώς και περίπτερα με τοπικά παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής μας στα μπεζεστένια του Αγίου Μάμα. Η συμμετοχή

των Καστανιωτών, αλλά και πολλών επισκεπτών από όλο τον Δήμο και την ευρύτερη περιοχή, σε όλες τις δραστηριότητες, ήταν μεγάλη, ιδιαίτερα στις αθλητικές εκδηλώσεις τις οποίες απόλαυσαν το ίδιο, μικροί και μεγάλοι, αγωνιζόμενοι και θεατές, νικητές και ηττημένοι. Στα χνάρια του παλαιού πανηγυριού του Καστορείου, οι τριήμερες εορταστικές εκδηλώσεις, προσαρμοσμένες στις σημερινές ανάγκες και προσμονές των κατοίκων της περιοχής μας, αν μη τι άλλο, πρόσφεραν ενημέρωση, ψυχαγωγία και απόδραση από τα προβλήματα της καθημερινότητάς μας.

Ελ. Βλαχογιάννη

Εικόνες από τη φύση μας

Χρυσάνθεμο των σιταγρών ή αγριομαντιλίδα

Ανήκει στην οικογένεια των σύνθετων (compositae). Είναι παρόμοιο με το χρυσάνθεμο το στεφανωτικό, που καλλιεργείται σαν καλλωπιστικό, με περιφερειακά ανθίδια πάντα κίτρινα και φύλλα τα

κατώτερα με μεγάλους λοβούς και τα ανώτερα λοχχοειδή – οδοντωτά. Το φωτεινό κίτρινο των χρυσάνθεμων είναι αυτό που έδωσε το όνομα στο γένος αφού αυτό συντίθεται από τις ελληνικές λέξεις χρυσός + άνθος.

φωτογραφία: Βασ. Λαγανάς
κείμενο: Ντίνος Λαγανάς